DERDE JAAR. N°. 594. **1839.** MAANDAG: 14 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.
En bij alle Boekhandelaars en Posthantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... - 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 12 Oct. In het vorig nommer van den *Avondbode* hebben wij eenen particulieren brief uit Madrid van den 5 dezer medegedeeld, in welken, onder anderen, voorkomt een nieuw voorstel betrekkelijk de *Fuëros* aan de Cortes, door de meerderheid van de leden dier vergadering aangeboden, en hetwelk waarschijnlijk zal worden aangenomen.

Thans lezen wij, tot bevestiging van dit schrijven, in onderscheidene Belgische dagbladen, dat een buitengewone koerier, die Madrid in den nacht van den 4 op den 5 dezer verlaten heeft, den 10 dezer Brussel is doorgekomen, zich naar Amsterdam begevende, en het berigt medebrengende, dat de beraadslagingen over de *Fuëros* den 2den begonnen zijn, en den 4den werden voortgezet. In den avond van dien dag is, zoo als wij gemeld hebben, in de Kamer der Afgevaardigden te Madrid het bedoelde voorstel gedaan.

— Op een oogenblik, dat de bestaande geld-crisis in Engeland, en de financiële ongelegendheden van de bank der Vereenigde Staten in vele opzigten de algemeene aandacht tot zich trekken, achten wij het niet onbelangrijk aan een der Buitenlandsche dagbladen een daartoe betrekkelijk artikel van den navolgenden inhoud te ontleenen:

« In 1833 trok het gouvernement der Vereenigde Staten eenen wissel van 4 millioen frs., op den minister van financiën in Frankrijk, welken die staatsman liet protesteren. Het bankiers-huis van Hottinguer haastte zich echter tusschen beiden te treden, om de eer der Americaansche bank op te houden.

« In 1839 trok die zelfde bank een' wissel, ten bedrage van 5 millioen, op dat zelfde huis van Hottinguer, die, in weêrwil van het aanlokkende van zulke belangrijke betrekkingen, op zijne beurt dezelve liet protesteren, en gedurende tien dagen heeft geen enkel bankier te Parijs de in 1833 zoo gretig aangeboden tusschenkomst willen verleenen.

« Uit deze daadzaken, zegt het *Journal des Débats*, ontstaat eene merkwaardige gevolgtrekking, namelijk, dat het crediet en het vertrouwen, welke de bank der Vereenigde Staten inboezemt, sinds dien tijd zeer verminderd zijn.

« Welke is dus de oorzaak van deze beduidende verandering?

« Na de crisis van 1837, te midden van het verloren gaan van alle crediet, bestond nog eene groote en magtige instelling, namelijk, de bank der Vereenigde Staten. Haar crediet was zeer groot, en toen alle handel-artikelen waren gevallen tot eenen prijs, oneindig minder dan dien, waarop zij door eene rijzende beweging waren geklommen, deed zich voor zulke ondernemende handelaars als de Amerikanen eene zeer verleidende gelegenheid op. De bank kon aan die verleiding geen' weêrstand bieden en stelde zich aan het hoofd van eene speculatie in katoen, met het doel het monopolie van die grondstof der Engelsche manufacturen meester te worden. Zij kocht bijkans alle de katoen op, die zich in de zuidelijke staten bevond, met *post-notes*, binnen een jaar te Londen betaalbaar.

« In Mei 1837 bragt de bank voor 3 millioen honderd duizend ponden sterling van die *post-notes* in omloop. De katoenen waren geconsigneerd aan het huis Humphrey en Biddle te Leverpool. De bank zond haren kassier, den heer Jauden, naar Londen, die, alzoo de agent dier bank te Londen geworden zijnde, in de betaling der *post-notes* moest voorzien, uit de opbrengst van den verkoop der katoenen, door middel van het geld, dat hij zoude kunnen leenen op hypotheek dier goederen, of wel en vooral door den verkoop der talrijke coupons der Americaansche leening, welke hij in bezit had.

« Deze geheele operatie slaagde gedurende eenigen tijd zeer gelukkig. De meeste en belangrijkste markten van Europa werden zonder overdrijving met deze *post-notes* als overstroomd, die toen nog zeer prompt werden betaald.

« In 1838 merkte men al dadelijk, dat de katoenpluk weinig voldoende zoude zijn. Van Augustus 1838 tot Augustus 1839 hebben de Vereenigde Staten een derde minder katoen uitgevoerd dan van Augustus 1837 tot Augustus 1838, namelijk 1,400.000 balen in plaats van 1,800,000. Om zijn stelsel van monopolie vol te houden, moest de heer Biddle, die slechts door tusschenkomst van de banken der Zuidelijke Staten kon handelen, het crediet dier banken herstellen, wier papier in Augustus 1838 niet dan met 28 pCt. verlies werd afgenomen. De maanden Augustus en September 1838 werden door den heer Biddle met dit doel besteed. Hij verleende eene som van tien millioen dollars, van het kapitaal van de bank der Vereenigde Staten, in bons en in aandeelen, aan de gediscrediteerde instellingen; vijf millioen werden verdeeld tusschen de *Commercial* en *Railway*-banken van Vicksburg, en de *Planters*, *Agricultural* en *Commercial*-banken van Natchez, aflosbaar binnen drie jaren, met eene rente van 7 pCt. Thans heeft de bank van Natchez hare betalingen gestaakt, en de andere, wel verre van het eerste derde te kunnen terug betalen, zullen naauwelijks in staat zijn, de interessen te voldoen. In September 1838 werden aan eene bank te Jackson (Missisipi) nog vijf millioen dollars verleend en na verloop van eene maand werd het land door de *post notes* dier bank overstroomd, welke nog daarenboven 60 dollars op elke baal katoen voorschoot. Op dit oogenblik verkeert die bank in vol miscrediet; haar papier heeft 25 pCt. verloren, in weêrwil van eene rente van 5 pCt., en de bons van het kapitaal van vijf millioen zijn in de kas van de bank der Vereenigde Staten, zonder te kunnen verkocht worden; men zoude er geen 20 pCt. van kunnen maken.

« De bank der Vereenigde Staten bragt hetzelfde stelsel in werking in de Staten van Arkansas, Alabama, Georgië en Nieuw-Orleans. Alle de katoen van de pluk van 1838 werd in massa door die banken opgekocht en geconsigneerd aan Humphrey en Biddle, te Leverpool.

« Het monopolie behield dus dit jaar nog de bovenhand. Maar welke zullen daarvan de gevolgen zijn?

« Eerstens, in America hebben de planters, die het papier der plaatselijke banken in betaling voor hunne katoen hebben ontvangen, hun lot verbonden aan het zeer onzeker bestaan dier financiële inrigtingen.

« In Europa moet de bank der Vereenigde Staten voorzien in de betaling harer *post-notes*, met welke alle markten vervuld zijn, en in die van de wissels, die in zoo ruime mate in America zijn verkocht, om geld naar Europa te kunnen zenden. Sinds lang reeds willen de Engelsche kapitalisten, gedrukt onder het Americaansche papier, waarvoor zij zulke groote sommen hebben opgenomen, geen geld meer daarop voorschieten. De bons der Americaansche Staten kunnen bijna niet meer aan de markt gebragt worden; alle de aan de bank van Leverpool behoorende katoen is gehypothekeerd, en het crediet der Americaansche bank heeft eenen grooten slag ontvangen door de weigering van acceptatie der wissels op de heeren Hottinguer en C°.

« Onvoorziene omstandigheden hebben ongetwijfeld de reusachtige onderneming der bank kunnen benadeelen. De inkrimping van de circulatie der bank van Engeland; de hooge interest van het geld te Londen, Amsterdam en Hamburg; en de afkeer der Europesche kapitalisten voor het Americaansche papier maken haren toestand zeer moeijelijk. Maar de hulpmiddelen, die haar in America overblijven, de bijzonderheid van eenen slechten oogst in Engeland, en van eenen goeden in America, en de onbeduidende circulatie van de bank in America zelf, (1,500,000 dollars, tegen 60 millioen *securiteiten*), bieden geruststellende uitzigten aan, hoewel van den anderen kant voor elk, die den handelgeest der Amerikanen als ook hunne behoefte aan crediet in Europa kent, zonder hetwelk zij niet kunnen bestaan, is het bezwaarlijk op te maken, waartoe de crisis zich bepalen zal, wanneer men de bank zich ziet blootstellen aan het protesteren harer wissels, en tot eenige toevlugt hebben eene leening van consols bij de Engelsche bank voor den tijd van dertig dagen. »

— De eeuw, waarin wij leven, schijnt den naam van eeuw der uitvinding bij uitnemendheid waardig, en de zoo lang begeerde steen der wijzen zou eindelijk misschien nog gevonden kunnen worden. Reeds heeft een burger van Ferrara eene ontdekking aangekondigd, welke vroeger een aantal personen, die met het zoeken naar dezelve hunnen tijd doorbragten, naar het krankzinnigenhuis heeft doen zenden. In de Italiaansche dagbladen leest men daaromtrent het volgende:

« De heer Alfonso Roito te Ferrara heeft proeven genomen, ten gevolge waarvan hij vermeent de eeuwigdurende beweging gevonden te hebben. Deze vinding schijnt niet, als andere van dezelfde soort, dadelijk ter zijde te moeten gesteld worden, want het gouvernement heeft dezelve in overweging genomen en houdt er zich mede bezig. De kardinaal Ugolini, legaat van Ferrara, heeft ten dien einde eene commissie benoemd, uit bevoegde beoordeelaars, als: geleerden, ingenieurs, werktuigkundigen, kunstenaars en verschillende leden der administratie, zamengesteld. Reeds heeft die commissie op het stadhuis twee vergaderingen gehouden. De processen-verbaal dier zittingen en de teekeningen zijn naar Rome aan het gouvernement gezonden, benevens het advies der commissie, van dezen inhoud; 1°. Na de krachten, die op de machine werken, onderzocht en hunne uitwerking bij raming geschat te hebben, altijd de schadelijke zijde aan het werktuig latende, hebben wij bevonden, dat de voor de beweging gunstige krachten overtreffen, die, welke haar tegenwerken. Na insgelijks den tegenstand der deelen, waaruit het werktuig is zamengesteld, onderzocht te hebben, komt het ons voor, dat hetzelve alle gevorderde hoedanigheden van soliditeit bezit. Dien ten gevolge zijn wij van gevoelen, dat het *waarschijnlijk* is, dat dit werktuig uit zich zelf in beweging gebragt kan worden, en niet gemakkelijk in het ongerede zal geraken; 2°. Wij hebben de constructie van het werktuig vindingrijk en eenvoudig bevonden, en na eenige proeven omtrent de wijze, waarop deszelfs beweging is zamengesteld, te hebben genomen, zijn wij van gevoelen, dat het lof verdient, en de machine zeer vermoedelijk zich uit zich zelven kan bewegen. De onkosten om zoodanige machine te vervaardigen, zullen, naar men zegt, niet meer dan 1500 Romeinsche kroonen (ongeveer f 4000) bedragen; eene inderdaad geringe uitgave, wanneer het werktuig die uitkomsten oplevert, welke de uitvinder zich daarvan voorstelt, onder anderen, om door middel van hetzelve acht korenmolens te gelijk in beweging te brengen. »

— De tijding van het overlijden van een' der aanzienlijkste en geachtste Stadgenooten heeft de burgerij te regt met droefheid vervuld. Willem Joseph, baron van Brienen van de Groote Lindt, Commandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid van het Legioen van Eer, Lid van de Eerste Kamer van de Staten-Generaal, enz. enz., overleed eergisteren, den 10 dezer, op deszelfs Buitenverblijf *Clingendaël*, bij 's Gravenhage, in den ouderdom van hijna 80 jaren.

In de ongelukkigste en hagchelijkste oogenblikken, als hoofd van de stedelijke administratie, gedwongen, rust, lust en onafhankelijkheid op te offeren, toonde hij eene gematigdheid, vastheid, moed en zelfsopoffering, waarvan zij de waarde best kennen, die hem van nabij werkzaam zagen. Dankbaar en naar waarde werd dit toen door velen, doch later, door allen erkend en gewaardeerd. Hij was een regtvaardig bestuurder en regt geaard burger. Hij was een man van echte liberaliteit, minzaam, ongekunsteld, open en liefdadig. Hij had een gezond oordeel en goed verstand, was een voorstander der schilderkunst; afkeerig van uiterlijke praal en schittering, die hij liefst ontweek, om dat hij van harte eenvoudig en nederig was. Wat hij voor behoeftigen, weezen en weduwen was, kunnen zoo velen, in stilte door hem beweldadigd, en de gestichten, daaraan meer openlijk gewijd, door hem behartigd, het getuigen. Zij, die met hem, of in huis- of in stads-, of in gezelligen verkeer omgingen, gevoelden eene achting en liefde voor hem, die men zich met moeite bedwong hem zelven openlijk te betoonen, omdat hij op vriendschap en genegenheid zelve, maar niet op het uiterlijk bewijs daarvan hoogen prijs stelde, daar hij, ondanks zijne waardigheden, vermogen, achting en aanzien, liefst als een stil burger daar henen ging.

Nu wordt zijne lofspraak, met smartelijk gevoel van zijn gemis vermengd, algemeen ontboezemd. (*Amsterdamsche Courant.*)

— Men schrijft ons uit Rotterdam, dat aldaar eene nieuwe proeve genomen zal worden, om in de Nederlanden het belangrijke fabrijkaat van Eau de Cologne te vestigen. De heer J. P. Arkerlin aldaar heeft ten dien einde aan Z. M. een octrooi gevraagd en hetzelve bekomen. De berigtgever heeft zich met eigen waarneming kunnen overtuigen, dat het nieuwe fabrijkaat gelijk te stellen is met de Eau de Cologne der heeren Farina. Er bestaat dus alle reden om te gelooven, dat men zich beijveren zal deze onderneming te ondersteunen, en alzoo zich op eigen grond voorzien van hetgeen, waarvoor men thans jaarlijks niet onaanzienlijke sommen naar het buitenland opzendt.

— Uit Stockholm meldt men van 1 dezer, dat de kamerheer van Hochschild, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Zweden en Noorwegen aan het Nederlandsche hof, tot de waardigheid van baron verheven is.

— Door Z. M. zijn in hunne tegenwoordigen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië: de 2de luitenants J. T. F. Kruijthoff, G. F. Nauta en C. Hissink, allen van de 10de afdeeling infanterie.

— Z. M. heeft aan den heer J. van Kuijk, krankbezoeker en catechiseermeester der Hervormde gemeente, te Batavia, thans met verlof alhier te lande, eervol ontslag verleend uit die betrekking, onder toekenning aan denzelven van pensioen.

MENGELWERK.

BERTHA VAN *IJSSELSTEIN*.

(1298.)

De oorlog was op nieuw tusschen *Holland* en het *Sticht* uitgebroken.

In een somber vertrek zat de schoone vrouw, in den bloei harer jaren, in diep gepeins verzonken. Het harnas, dat hare welgevormde ranke leest omsloot, droeg de kenmerken van de slagen der vijandelijke klingen en strijdbijlen. Naast haar lag een helm, met een' witten vederbos versierd, en een zwaard, dat, ofschoon door de hand eener vrouw gevoerd, reeds menigen vijand had doen sneven.

Vrouw BERTHA, echtgenoot van GIJSBRECHT VAN IJSSELSTEIN, had omtrent een jaar lang zijn slot tegen graaf JAN I, of liever tegen WOLFERT VAN BORSELEN, verdedigd, terwijl haar gemaal de Hollandsche benden in het veld bestreed. De heldin, aan het hoofd van eene geringe bezetting, had alle aanvallen kloekmoedig afgeweerd, en tot dus ver de vesting behouden. Vruchteloos had men de muren met de zware stormgevaarten gebeukt, en ontelbare pijlen en werpspiesen verspild. Maar reeds waren de gelederen vreeselijk gedund, en van dag tot dag verminderde de hoop op ontzet; doch BERTHA streed aan hunne spits, en haar voorbeeld werkte wonderen.

Haar oog was biddend ten Hemel gerigt, toen de deur geopend werd, en de onderslotvoogd, een oud, maar nog krachtvol krijgsman, binnentrad.

« GERBRAND, » dus sprak de heldin den grijsaard aan, « wij hebben alweder eenen storm afgeweerd, en vele belegeraars zijn door de pijlen onzer dapperen getroffen. Menig ridder is gevallen om niet weder op te staan. Onze grijzen muren tarten nog het geweld van den snooden WOLFERT en zijne roofgierige benden! »

« Dat is waar, mevrouw, » antwoordde GERBRAND, met een somber gelaat, « maar ook twintig der onzen zijn in den storm van heden gebleven; WOUTER, AREND, GIJSBERT, alle dapperen krijgslieden, zijn gesneuveld. Slechts vijftig weerbare manschappen blijven overig; binnen weinige dagen moet de burgt bezwijken. »

« Of ontzet worden, GERBRAND, » hernam vrouw BERTHA, op eenen toon vol vertrouwen. « Welligt daagt binnen weinige uren de banier van mijn' gemaal in de verte. »

« Het is nu bijna sinds een jaar, dat onze oogen uit de torens niet anders dan vijanden ontwaarden. Niemand onzer, mevrouw, heeft gedacht, om de plaats over te geven, zoo lang er eenige mogelijkheid ter redding bestond, maar nu?...»

« De Voorzienigheid waakt over ons, en zal ons niet verlaten. Brave GERBRAND, wees welgemoed. Doch, van waar die neêrslagtigheid? Nog gisteren was het, alsof het vuur der jeugd door uwe aderen stroomde; in den strijd van heden hebt gij door uwe heldhaftige daden getoond, dat uw edele geestdrift voor mijn geslacht steeds dezelfde is, als vóór vijftig jaren, en heden......? »

« Mevrouw, » hernam de krijgsman, en wierp zich op de knieën voor zijne meesteresse; « de Hemel zij mij getuige, dat ik gereed ben om voor u en uwen edelen gemaal te sterven! Wanneer dit kasteel, waarin ik geboren ben, waarin ik zoo vele jaren onder den heer van IJSSELSTEIN het bevel heb gevoerd, in 's vijands magt valt, dan blijft mij niets overig, dan mijne ziel den Heere te bevelen. Deze steenklomp is mij zoo dierbaar! Te gelijk met deze burgt zal de oude GERBRAND vallen. Maar, helaas! de uitkomst is niet twijfelachtig meer; duizenden omsingelen het kasteel, en alle hoop op ontzet is verloren! »

« Hoe, GERBRAND, welk noodlottig berigt...? »

« Schrik niet, mevrouw; uw gemaal leeft, maar door eenen gevangene hebben wij zoo even vernomen, dat de heer van IJSSELSTEIN, door HUIBRECHT VAN KUILENBURG is overvallen, zijne benden, na een hardnekkig gevecht, op de vlugt zijn geslagen, en de heer GIJSBRECHT zelf gevangen is genomen. »

Vrouw BERTHA verborg haar gelaat in hare handen. « Gevangen! » riep zij uit; « zoo hij aan den wreeden VAN BORSELEN wordt overgeleverd, is hij verloren! » Doch de ziel der heldin herkreeg plotseling nieuwe veêrkracht. « GERBRAND, dit berigt kan eene list van den vijand zijn, om ons tot de overgaaf te nopen. En al ware dit rampzalig berigt waarheid, het kasteel, dat vijftig weerbare mannen bevat, kan nog verdedigd worden, en bisschop WILLEM zal eindelijk komen opdagen. Zijn de krijgslieden van deze noodlottige tijding onderrigt. »

« Neen, mevrouw, de gevangene ziet niemand dan mij. »

Op eens klonk eene trompet voor de ophaalbrug. GERBRAND spoedde zich derwaarts, en kwam weldra met eenen geblinddoekten bode terug.

De geheele bezetting kwam onder de wapenen, en schaarde zich langs de wanden der ridderzaal. Men nam den bode den doek van de oogen, en zijn eerste blik viel op de Vrouwe VAN IJSSELSTEIN, in volle wapenrusting, met opgeslagen visier, die hem in eene kalme en moedige houding aanschouwde. Achter haar stond GERBRAND, en boven haar hoofd wapperden twee met bloed bevlekte banieren, in den laatsten storm op den vijand veroverd. Dit indrukmakende tooneel verbijsterde den verbaasden bode voor een oogenblik. Eindelijk herstelde hij zich, en zeide:

« Edele vrouw VAN IJSSELSTEIN, uit naam van Heer WOLFERT VAN BORSELEN, kom ik u tot de overgaaf van dit slot aansporen. Hij huldigt uwen moed, en erkent volgaarne, dat uwe voorbeeldelooze standvastigheid, alsmede die der bezetting, wonderen heeft verrigt. Doch wanneer het bloedvergieten nutteloos wordt, is het de pligt eens bevelhebbers voor de omstandigheden te zwichten. Alle uwe tegenstand is nutteloos geworden, daar Heer GIJSBRECHT VAN IJSSELSTEIN gisteren door Heer HUIBRECHT VAN KUILENBURG is overrompeld en gevangen genomen. Ziedaar, Mevrouw, het bewijs, van hetgeen ik zeg, door uwen gemaal zelven onderteekend. Hij zelf, voor uwe veiligheid bezorgd, raadt, ja beveelt u de overgaaf. »

Vrouw BERTHA nam het haar toegereikte geschrift met eene kalme waardigheid aan, doorliep het, verbleekte een weinig bij het zien der handteekening, doch herstelde zich weldra geheel.

« De handteekening, » sprak zij, « is den Heere GIJSBRECHT afgeperst, zij is van geener waarde. Ik heb besloten mij tot het uiterste te verdedigen, en deze brave lieden zijn het met mij eens. »

« Leve de Vrouw VAN IJSSELSTEIN! Dood aan hare vijanden! » weêrgalmde het door de ruime zaal.

« Zeg aan Heer WOLFERT, dat BERTHA VAN IJSSELSTEIN, met zoo vele goede speren ter harer beschikking, hem durft trotseren. »

« Maar het leven van uwen gemaal, mevrouw, zal welligt...»

« Gij weet mijn antwoord. »

Den volgenden morgen, bij het krieken van den dag, daverde het slot van den kreet: *te wapen!*

— Naar men verneemt, is in den aanvang van het loopende jaar, aan de commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Nederlandsch Oost- en West-Indië, in deze residentie gevestigd, in bedenking gegeven, om haren werkkring ook uit te breiden tot de zaken der kerk op de Nederlandsche bezittingen en établissementen ter westkust van Africa, welke, sedert de laatste 25 jaren, geheel is in verval geraakt, en men heeft alle redenen, om het er voor te houden, dat nopens deze gewigtige aangelegenheden eerlang gunstige en doeltreffende beschikkingen zullen worden genomen.

'S GRAVENHAGE 11 Oct. Bij het diner, gisteren ten hove gehouden, is ook de Belgische gezant, Prins de Chimay, voor de eerste maal tegenwoordig geweest.

De genoemde gezant heeft ook heden bij Z. K. H. den Erfprins van Oranje een bezoek afgelegd.

— In deze residentie is aangekomen de generaal-majoor Riesz, komende van Java.

ROTTERDAM 11 Oct. H. H. D. D. H. H. de Erfprins en prins Albert van Saksen-Coburg zijn gisteren, na eenige dagen te Brussel vertoefd te hebben, van hier naar Londen vertrokken.

ARNHEM 11 Oct. Uit het naburige stadje Huissen meldt men, dat toen, op den 2 dezer, de werkzaamheden op de steenbakkerij van de heeren Vermeulen en van Heukelom te Malburgen eenen aanvang namen, men, volgens oude gewoonte, de werklieden op jenever heeft onthaald. Een knaap van 18 jaren, met name Willem Smit, die aan zijnen broeder het middageten bragt, geraakte mede in het gelag, en heeft toen zoo veel sterken drank gebruikt, dat dit zijnen onmiddellijken dood heeft ten gevolge gehad.

NIJMEGEN 11 Oct. Aanstaanden woensdag, den 16 dezer, zal in de Groote of St. Stephens kerk der Hervormde gemeente alhier, des avonds ten half zes ure, door den wel-eerw. heer de Voogd, het jaarlijksche verslag gedaan worden van den staat en de verrigtingen des Nederlandschen Bijbelgenootschaps, en tevens de herinnering gevierd van het 25jarig bestaan van genoemd genootschap.

— Men meldt uit Beek, dat door den kerkenraad der Hervormde gemeente van Beek en Ubbergen, uit het te voren gemaakte zestal, geformeerd is het navolgende drietal: de wel-eerw. heeren Hendrik Claasen te Heijkoop, Paulus Theodorus Marius van Leeuwen te St. Antonie-Polder en Frederik Willem van Andel Weijers te Speijk, uit hetwelk vervolgens is beroepen, de wel-eerw. heer P. T. M. van Leeuwen, predikant te St. Antonie-Polder.

BELGIE.

BRUSSEL 11 Oct. De gouverneur van West-Vlaanderen en de leden van de deputatie der Gentsche katoenfabrijken zijn te Brussel aangekomen.

Volgens de *Emancipation*, zullen de Vlaamsche fabrijkanten drie middelen voorslaan, om de katoenfabrijkaadje op te beuren, namelijk: eene premie op den uitvoer; verbod van invoer der vreemde katoenen stoffen; en inkoop door het gouvernement van eene zekere hoeveelheid Belgische katoenen, om op risico der schatkist te worden uitgevoerd, door tusschenkomst van een of meer groote handelhuizen.

— Men heeft thans het ontwerp gevormd tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg, door de duinen heen, van Ostende naar Duinkerken. Sommigen in België vleijen zich, dat, als dit plan tot stand komt, ook het aanleggen van eenen spoorweg van Parijs naar Duinkerken spoedig zou volgen, en dus de versnelde gemeenschap van Parijs naar Brussel langs die linie zal plaats hebben; waarbij men dan echter een' vrij grooten omweg zal moeten maken.

FRANKRIJK.

Part. Corresp. PARIJS 10 Oct. Eene alhier ontvangen télégraphische dépêche houdt het berigt in, dat Espartero den 5 dezer, aan het hoofd van twee divisiën, te Saragossa is binnengerukt.

Cabrera heeft eene nieuwe achterwaartsche beweging, in de rigting van Valencia, bewerkstelligd. Men gelooft, dat hij zich naar Katalonië wil terugtrekken.

PARIJS 10 Oct. Bij gebrek aan alle staatkundig nieuws, houdt de drukpers dezer stad zich drok bezig met de reeds zoo dikwijls ter sprake gekomen questie, betrekkelijk de uitbreiding van het kiesregt. De verschillende tolken der zoogenaamde dynastieke oppositie, of die van den heer Odillon-Barrot, en allen, die in de laatste tijden meer bepaaldelijk de banier van den heer Thiers gevolgd zijn, vereenigen zich om het manifest der radicale partij ten sterkste af te keuren. De oppositie is daardoor in twee kampen gescheiden, en de regering verzuimt niet, om van deze verdeeldheid het noodige gebruik te maken. Intusschen wil men weten, dat er pogingen tot toenadering tusschen de beide partijen worden aangewend. Dit neemt echter niet weg, dat het bloot leggen van de denkbeelden der radicale of republikeinsche partij, met mannen als de heeren Lafitte, Arago en anderen aan het hoofd, om het kiesregt aan alle de leden der nationale garde, en dus aan ongeveer zes millioen burgers, toe te kennen, van welke verre weg de overgroote meerderheid niet alleen de kennis van de eerste beginselen van het staatsregt mist, maar zelfs niet eens lezen of schrijven kan, omtrent de bedoelingen dier partij weinig geruststellende verwachtingen heeft doen ontstaan. De ministeriële dagbladen zien dan ook zeer goed in, dat de tegenpartij door die onberaden manifestatie veel van hare kracht verloren heeft, en zij drijven dien ten gevolge met de opgezwollen taal, en vooral met de hoofden dier partij zeer den spot. Onder anderen, leest men in de *Presse* een scherp artikel, waarin aan den heer Lafitte, die zich alsnu aan het hoofd van de partij der beweging heeft gesteld, wordt ten laste gelegd, dat hij vroeger, als voorzitter van den Raad van ministers, er verre van verwijderd was, de toepassing der beginselen te verlangen, welke hij nu, met voorbijzien van dreigende gevaren voor de bestaande orde van zaken, wil doorzetten. Genoemd dagblad herinnert dien gewezen raadspresident zijne bekende woorden: *il faut mettre les perturbateurs à néant!* en vraagt, of die woorden alsnu ook op hem zouden moeten toegepast worden.

— De *Eclaireur de la Méditerranée* zegt, dat Ibrahim-Pacha naar Konstantinopel zoude voortgerukt, en dien ten gevolge het Engelsch-Fransche escader, op verzoek des Sultans, de Dardanellen binnengeloopen zijn. Dit berigt vindt alhier geen geloof, en wordt, even als zoo vele anderen, onder de sprookjes van den dag gerangschikt.

— Met de laatste berigten uit de Levant heeft men eene zeer naauwkeurige opgave ontvangen van de sterkte der Engelsche en Fransche vlooten, die op den 15den September in de baai van Besica, nabij de Dardanellen, lagen. De Engelsche vloot, onder den admiraal Stopford, bestond toen uit 10 linieschepen, te zamen gewapend met 824 stukken; voorts uit een fregat van 36 stukken, 5 korvetten, 2 brikken en 4 regeringsstoombooten. De Fransche vloot, onder de schouten bij nacht Lalande en la Susse, telde 9 linieschepen, te zamen gewapend met 808 stukken; voorts 2 fregatten, een van 60 en een van 52 stukken, 2 korvetten, 3 brikken, eene goelet en 5 regeringsstoombooten. De vereenigde vlooten bestonden dus op het genoemde tijdstip uit 35 zeilen en 9 stoombooten. Er werden nog 3 Engelsche en 3 Fransche linieschepen verwacht; terwijl te Toulon nog 2 andere Fransche linieschepen werden uitgerust, die insgelijks naar de Levant bestemd schijnen. Van de Fransche vloot schrijft men, dat, wat er ook verder gebeuren moge, de ontwikkeling van zulk eene aanzienlijke magt op een enkel punt zeer tot bevordering van het Fransche zeewezen zal strekken, en dat men in het zoo spoedig bijeenbrengen daarvan nimmer zou hebben kunnen slagen, indien er niet bij de bevelhebbers de loffelijkste ijver had bestaan, om te toonen, wat men in dit opzigt in Frankrijk vermag. De oevers der baai van Besica, die bezuiden de Dardanellen, tien uren van het punt, waar Xerxes den Hellespont overtrok, gelegen is, waren onbewoond; maar de tegenwoordigheid van zoo vele duizenden zeelieden aldaar heeft reeds aan de baai een dorp, door meer dan 400 menschen bewoond, doen ontstaan.

— Brieven uit Duitschland schijnen aan te duiden, dat de Noordsche Mogendheden er niet verre af zijn, op eene officiële wijze het gouvernement van Isabella II te erkennen. Men gaat zelfs reeds zoo verre, den graaf Racynsky als den gezant aan te duiden, die Pruissen te Madrid zal vertegenwoordigen. Sommigen zeggen ook, dat een aanzienlijk kapitalist den prins von Metternich zoude geraadpleegd hebben, omtrent eene door de Noordsche Mogendheden te waarborgen leening, ten behoeve van Spanje. De Oostenrijksche minister zoude den bedoelden bankier de mogelijkheid hebben doen inzien, dat dit werkelijk zal kunnen geschieden, onder voorwaarde echter, dat de eindelijke bevrediging van Spanje plaats hadde op de grondslagen, welke de Hoven van St. Petersburg, Weenen en Berlijn voornemens zijn aan de Kabinetten van Parijs en Londen voor te stellen. Die grondslagen zijn, volgens het dagblad *le Temps*: de teruggave der bezittingen van Don Carlos, het toekennen van een jaargeld aan dien vorst, en het voorbehouden van de regten zijner afstammelingen op den Spaanschen troon, ingeval van het uitsterven van den tak van Isabella II.

— De graveerkunst is met een voortreffelijk meesterstuk verrijkt, zoowel met betrekking tot de wijze van uitvoering als het belangwekkende van het onderwerp. De baron Desnoyers, lid van het Koninklijk instituut, heeft de door hem vervaardigde gravure der *Transfiguratie*, van Raphaël, het licht doen zien.

De geschiedenis van dit stuk, het laatste en volmaaktste van zijnen meester, is wel niet geheel onbekend, maar echter der herinnering waardig. De schilder vervaardigde hetzelve, om tot eenen tegenhanger te strekken van de *opwekking van Lazarus*, door Sebastiaan Piombo, naar eene teekening van Michel Angelo, geschilderd. Het stuk van Raphaël was eerst voor de hoofdkerk te Narbonne bestemd, doch de meester had alle zijne krachten aan hetzelve ten koste gelegd, en stierf korten tijd nadat het gereed was. Italië, zijn' grootsten schilder verliezende, wilde ten minste deszelfs grootste meesterstuk behouden, en dit was de oorzaak, dat de schilderij boven het hoofd-altaar van St. Pieter in *Montorio* werd geplaatst. Daar bleef het, tot dat de Franschen Italië veroverden, en toen werd het naar deszelfs vroegere bestemming, Frankrijk, overgebragt, alwaar het eenigen tijd het Keizerlijk museum ten sieraad strekte. Thans bevindt het zich in eene der zalen van het Vaticaan.

De baron Desnoyers is een Raphaël waardig graveur; reeds had hij zulks door zijne *maagd van Foligno*, de *schoone tuinierster* en andere stukken bewezen: ditmaal echter heeft hij zich zelven overtroffen. Misschien is dat bijzonder welslagen een gevolg der wijze van behandeling, die de baron Desnoyers tot heden heeft gevolgd, namelijk, om zijne gravures niet naar teekeningen, maar naar de schilderijen zelve te vervaardigen. Voor dit stuk heeft hij eene reis naar Italië ondernomen, en hetzelve eigenhandig in verkleinde verhouding gecopiëerd. Deze voortreffelijke arbeid heeft meer dan vier jaren tijd gekost. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft dezelve van den beginne af aangemoedigd.

SPANJE.

MADRID 2 Oct. Heden middag heeft de koningin-regentes, in eene plegtige audientie, de geloofsbrieven aangenomen van den nieuw benoemden Franschen gezant, den marquis de Rumigny. Bij deze gelegenheid zijn zoo wel van de zijde der Koningin als van die van den gezant aanspraken gedaan, waarin hoog wordt opgegeven van de voordeelen, die voor Spanje uit het ten einde brengen des burgeroorlogs zullen voortvloeijen, doch in welke overigens niets bijzonders voorkomt.

Ook zijn alhier dépêches ontvangen van den Spaanschen gezant te Parijs, den marquis de Miraflores, naar men zegt, ten aanzien van de te nemen schikkingen omtrent Don Carlos.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 8 Oct. Naar men verneemt, is de aartsbisschop van Gnesen en Posen, de heer von Dunin, die den 2 October ongemerkt deze hoofdstad heeft verlaten, reeds in Posen aangekomen.

FRANKFORT 9 Oct. Vorst Metternich wordt heden over acht dagen alhier verwacht, en zal eenige dagen in deze stad vertoeven; reeds worden er toebereidselen gemaakt, om Hoogstdenzelven te ontvangen.

Part. Corresp. FRANKFORT 9 Oct. Alle geruchten omtrent eene reize, die Z. M. Keizer Nicolaas nog dit jaar naar Duitschland moest ondernemen, schijnen van grond ontbloot te zijn. Z. M. zal Rusland niet verlaten, en ook niet, zoo als men verbreid had, eene reize naar het Zuidelijk gedeelte van zijn rijk ondernemen. Ook de reize van Z. K. H. den hertog van Leuchtenberg en Hoogdeszelfs gemalin naar Beijeren is tot het aanstaande jaar uitgesteld.

Prins Fredrik van Hessen Kassel, gouverneur van Luxemburg, die, voor alsnog zijn verblijf op het kasteel Rumpensein houdt, zal zich eerlang naar Luxemburg begeven.

Heden wordt Z. M. de Koning van Beijeren uit Berettesgaden in Munchen terugverwacht. De bekende heer Jarke, raad van Z. M. den Keizer van Oostenrijk, is in genoemde hoofdstad aangekomen, naar men wil, om over de Kerkelijke aangelegenheden te onderhandelen.

Volgens berigten uit Salzburg, heeft de Oostenrijksche regering voor de zich aldaar bevindende aanzienlijke Carlisten, een eigen paleis in gereedheid doen brengen. Ongeveer een veertigtal Carlisten, aan welker hoofd de infante, gemalin van Don Sebastiaan, staat, bevinden zich in die stad. Of ook Don Carlos in dezelve zal aankomen, is nog niet bepaald. Echter hoopt men zulks.

ITALIË.

ROME 25 Sept. Naar men zegt, nemen de onderhandelingen tusschen ons gouvernement en dat van Portugal eene gunstige wending, zoodat men hoop mag voeden, dat er eerlang eene formele overeenkomst betrekkelijk de kerkelijke aangelegenheden zal gesloten worden. Alleen ten aanzien van Don Miguel schijnt nog eenige zwarigheid te bestaan. Een persoon van aanzien stelt er veel belang in, en beijvert zich om aan den Infant bij deze gelegenheid een naar zijnen rang en stand voegend inkomen te verschaffen.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 18 Sept. Men schrijft uit Egypte, dat door de Europesche consuls, aldaar, den Onder-Koning nieuwe voorstellen zijn gedaan, waarin men hem verzoekt, om van elken gewelddadigen maatregel tegen de Porte af te zien, en waarbij men Mehemed-Ali het gevaar doet opmerken, dat zijne troepen in Natolië op een Russisch corps hulptroepen zouden kunnen stuiten. De Onder-Koning heeft hierop schertsend geantwoord, dat hij een goede Moslim is, een Fatalist, en vertrouwde op het hem toegekende lot; intusschen kan hij geenszins begrijpen, dat men hem aan een' Chrosroes wilde opofferen.

ZWEDEN.

STOKHOLM 27 Sept. Het dagblad *Minerva*, doorgaans zeer goed ingelicht, heeft dezer dagen het berigt medegedeeld, dat er tusschen Rusland, Engeland en Zweden een tractaat is gesloten, waarbij het aan Zweden geoorloofd wordt, in geval van oorlog onzijdig te blijven. Intusschen wordt daaraan door sommige personen geen geloof gehecht. — Dit berigt is echter ook reeds elders medegedeeld.

STADSNIEUWS.

Aangekomen en gelogeerd in den *Grooten Doelen*, op den Singel: de graaf Hamilton en gemalin, uit Zweden.

In den *Doelen*, Doelenstraat: de heer E. Harrisson Barwell, Engelsch ingenieur.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: de heer M. de Roentgen, minister van Nassau, in Zweden.

In het *Hof van Holland*, Kalverstraat: A. Dessart, mechanicus van Brussel.

GETROUWD. 10 Oct. J. J. Hartman en A. E. Ott.

BEVALLEN. 10 Oct. J. C. C. Heijbroek, geb. Alsteede, Z. — J. E. van Eijk, geb. Bunk, D. — Te *Nieuwer-Amstel*, 9 Oct., F. Reberger, geb. Heins, D.

OVERLEDEN. 8 Oct. M. A. F. Haze, wed. J. C. J. Ruttlich, 73 j. — 9 Oct. E. E. de Jong, wed. E. Asscher, 92 j. — 10 Oct. A. Neumann, 10 m. — H. Töpper, 44 j. — Te *Edam*, 7 Oct., W. C. Gossenberg, wed. H. Tichelaar, 66 j. — Te *Maartensdijk*, 8 Oct., A. E. van Dorth, wed. J. Ristenpatt, 72 j. — Te *Wassenaar*, 10 Oct., W. J. van Brienen van de Groote Lindt 79 j.

Door Buitengewone Gelegenheid

Ontvangen wij de Belgische dagbladen, die gisteren avond zijn uitgekomen. In den *Commerce Belge* van den 11 dezer lezen wij, onder anderen, het volgende:

« Zoo wij wèl onderrigt zijn, ten aanzien van de oorzaken, die tot staking van de werkzaamheden der gemengde financiële commissie te Utrecht hebben aanleiding gegeven, betreffen de geschilpunten:

1°. De verdeeling der gelden, voortspruitende uit het pensioen-fonds, waarvan het kapitaal is gevormd door kortingen op de tractementen der ambtenaren.

2°. De jaarlijksche uitkeering van *f* 500,000 door de *Société Générale* aan de civiele lijst.

3°. De opbrengst van den verkoop der nationale domeinen in België, en waarvan de betaling sinds 1830 is geschied.

4°. De leening door het moederland, ten behoeve van de Overzeesche Koloniën, gedurende de vereeniging gedaan.

« Eindelijk zoude de moeijelijke questie van de kapitalisatie der schuld zich nog bij de overige verwikkelingen voegen.

« Wij kunnen het door een dagblad gegeven berigt tegenspreken, ten aanzien van de hervatting der onderhandelingen tusschen de beide kabinetten, langs den diplomatischen weg. De gemengde commissie zal hare werkzaamheden hervatten, zoodra het gouvernement der Nederlanden aan de vorderingen van ons gouvernement zijne toestemming zal gegeven hebben.

« De commissie, belast met de regeling van de scheepvaart op de Schelde en de Maas, als ook van het loodswezen, heeft hare werkzaamheden ten einde gebragt, maar de Nederlandsche commissarissen hebben, ingevolge de bevelen van het Kabinet van 's Gravenhage, de processen-verbaal niet geteekend, de uitvoering der vastgestelde grondslagen ondergeschikt makende aan de eindelijke oplossing der te Utrecht opgeworpen financiële questiën. »

Het trompetgeschal der vijanden gaf het teeken tot den storm. Terstond werden, onder begunstiging van eene hagelbui van pijlen, die den belegerden veel afbreuk deden, de stormladders geplant. Van alle kanten klonk het krijgsgeschreeuw, en de woeste aanvallers, zich den rug met hunne schilden dekkende, vormden, tegen de ladders opklimmende, eenen ijzeren muur, die pijlen, werpspiesen en speren keerde. De belegerden, daarentegen, bedienden zich van werktuigen, waarmede zij zware steenen op de ladders en krijgslieden slingerden; de ladders kraakten, en stortten verbrijzeld met de strijders in de gracht. Slechts een enkele wederstond alle pogingen der belegerden. Een krijgsman van reusachtige gestalte hield zich met krachtige hand aan den muur vast, en beklom denzelven, door een tiental makkers gevolgd. Reeds was hij met de zijnen in de vesting doorgedrongen, en waande zich van de overwinning verzekerd. BERTHA'S dapperen zwichtten en hieven noodkreten aan; de edele vrouw hoorde dien kreet; zij snelde naar de plaats, vanwaar zij dien vernam: hare dapperen houden stand. De ladder, die nog stond, stortte, door eenen zwaren steen getroffen, krakende neder, en sleepte in zijnen val de vijanden mede, die gereed stonden hunne krijgsmakkers in het kasteel te volgen.

Nu was het elftal vijanden den terugtogt afgesneden, doch de reusachtige krijgsman, op zijne verbazende krachten steunende, achtte zich daarom nog niet verloren. Zijn geducht slagzwaard bliksemde boven het hoofd der bevallige BERTHA; maar op het zelfde oogenblik greep GERBRAND hem aan, en wierp hem over den muur; de overigen vielen allen. Nu juichten de belegerden en meenden, dat de vijand, ten minste voor ditmaal, weder zou aftrekken. Maar op eens zagen zij, dat een geweldig stormgevaarte op raderen werd aangevoerd, dáár, waar de gracht met takkebossen gedempt was, hetgeen zij niet hadden kunnen verhinderen. Hetzelve was drie verdiepingen hoog, en met eenen zwerm gewapenden opgevuld. Het geheele oorlogstuig was van buiten met ossenhuiden bekleed, om het voor de brandstoffen, waarmede de belegerden wierpen, te beveiligen.

Nu achtten de belegerden zich verloren, maar de dappere GERBRAND, zijne jaren vergetende, moedigde vier zijner spitsbroeders aan, om zich, met hem, van brandende lonten te voorzien, en zich langs een touw naar beneden te laten glijden, ten einde het stormgevaarte in brand te steken. Hij sprak, en zij volgden; twee der dapperen stortten doodelijk getroffen ter aarde. Maar GERBRAND, door zijne krijgsmakkers tegen de strijdbijlen der vijanden beschermd, stak onversaagd de lont onder de ossenhuiden. De vlam slingerde zich knetterend om het vervaarlijk oorlogstuig, en terstond werden GERBRAND en de zijnen, door middel van een touw, weder naar boven in de burgt gehaald, terwijl men door pijlen en werpspiesen de belegeraars op eenen afstand hield. Te vergeefs poogden deze den brand te blusschen; de vlam bereikte spoedig de bovenste verdieping en kort daarop stortte het gevaarte met daverend geweld in, en na honderd man te hebben verloren, moesten de aanvallers weder aftrekken.

Vrouw BERTHA had dus nogmaals de zege behaald; maar hoe bloedig en duurgekocht! Zij bevond zich nu slechts aan het hoofd van zestien met wonden overdekte krijgsknechten. Geen middel van tegenstand bleef haar dus over; de afloop van den eerstvolgenden storm moest noodlottig en beslissend zijn. De heldin begreep derhalve, dat zij het kasteel moest overgeven, en trad in onderhandeling. ALOUD, Baljuw van *Zuid-Holland*, die zich bij het leger bevond, eischte, dat vrouw BERTHA zich op genade zoude overgeven; der bezetting werd het leven gewaarborgd. Omringd van hare dapperen hoorde zij dit voorstel aan, nam het grootmoedig besluit om zich voor het behoud der manschappen op te offeren, en verklaarde den vijandelijken bode, dat zij in deze voorwaarde bewilligde; maar de oude GERBRAND viel voor haar op de knieën, en bezwoer haar niet in dit heilloos voornemen te volharden. « Gij, zoo jeugdig, zoo schoon, zoo moedig, gij zoudt sterven, neen! mijne oogen zullen den rouw mijns meesters niet aanschouwen, die, zoo lang hij u behoudt, nog niets heeft verloren. Wij zijn verpligt om voor u ons leven op te offeren, maar gij, mevrouw, moogt niet voor uwe vassalen sterven. Heb medelijden met den grijsaard, en veroorloof hem ten minste, het weinige bloed, dat nog in zijne aderen stroomt, voor u te vergieten. Gelukkig, driewerf gelukkig, zal hij zijn, zoo de dood hem beveiligt om het slot in 's vijands magt te zien! Doch, gij wederstaat mijne smeekingen; welnu, ik zweer, wij zweren allen, om, indien gij in uw besluit volhardt, voor uwe oogen van het plat des Oostertorens in de gracht te springen, zoodat uwe opoffering doelloos wordt. »

« Dat zweren wij! » riepen allen, uit éénen mond.

« Gij ziet, » sprak vrouw BERTHA tot den bode, « dat het mij onmogelijk is aan uwen eisch te voldoen. Vertrek, en kom met andere voorwaarden terug, of wij zullen met de wapenen in de vuist den heldendood sterven; maar beef dan voor onze wanhoop. »

De bode vertrok. Twee uren later kwam hij terug, met den voorslag: dat vrouw BERTHA en de helft der bezetting het leven zouden behouden. Het lot zou de slagtoffers aanwijzen, bestemd om de wraak der belegeraars te bevredigen. Deze voorslag werd aangenomen, en de valbrug nedergelaten. Baljuw ALOUD, door eenen talrijken drom van krijgsknechten gevolgd, trad het slot binnen, en naderde de burgvrouw met eene trotsche houding en een norsch gelaat. Maar den fieren blik van BERTHA kon hij niet wederstaan, en over hare moedige ziel kon hij niet zegepralen. ALOUD'S gramschap en verontwaardiging stegen ten top, toen hij bemerkte, dat de bezetting uit slechts zestien mannen bestond, waarvan nog de meeste bijna weêrloos door hunne wonden. Allen werden naar *Dordrecht* gevoerd.

Op de groote markt dier stad was een schavot opgerigt, waarop een ... stond, in het rood gekleed, met eene blinkende bijl in de hand, ... hij nu en dan ongeduldig zwaaide. Een weinig verder was eene stellaadje, waarop zich vele aanzienlijke burgers, waaronder ook baljuw ALOUD, ... vonden. Voor hen stonden de zeventien gevangenen van *IJsselstein*, want de onversaagde burgvrouw was veroordeeld, om getuige te zijn van het ter dood brengen harer dapperen. Hare oogen waren ten Hemel gerigt, want van de menschen verwachtte zij niets meer. Allen, in boeijen en van soldaten omgeven, verbeidden kalm en gelaten de uitspraak van het lot. Eene talrijke menigte was toegestroomd, om de ontknooping van dit vreeselijk treurspel bij te wonen.

Met eenen vasten tred naderden de gevangenen één voor één, en staken de hand in eene bus, die door eenen soldaat werd gedragen. Zes achter elkander trokken het leven. De oude GERBRAND was de zevende. « Gij beeft, grijsaard! » voegde hem de woeste ALOUD toe, « en te regt, want het is voor u bijkans eene onmogelijkheid, de bijl te ontgaan! » « GERBRAND vreest den dood niet.... » Met de grootste kalmte stak hij nu de hand in de bus, en trok, tot verbazing van alle aanwezenden, het zevende gelukkige lot. »

Nog negen gevangenen moesten loten, en slechts een hunner kon den dood ontkomen. Een der negen soldaten, een jongeling van een zacht en

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 12 Oct. 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven.	laagste	hoogste	gebleven.
…DERL.… Werkelijke Schuld… à 2½	52½	53	52⅞	52¾	⅞	⅞
Dito…………» 5	101	½	⅜	101¼	⅜	⅜
Uitgestelde dito…»	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten……f	25¾	¾	½	25½	9/16	9/16
Amortisatie-Syndic..» 4½	94½	¾	⅝	94⅝	»	»
Dito…………» 3½	78½	79	78¾	78¾	»	»
Handel-Maatschappij» 4½	173½	¾	⅝	173⅝	»	»
Nieuwe dito……» 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837.» 4½	100¼	½	⅜	»	»	»
Entrepôt-Dok……» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening..» 4	»	»	»	»	»	»
Dito…………» 5	98½	¾	9/16	98 9/16	»	»
Aandeelen Kansb…» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.»	»	»	»	»	»	»
Aand.Rijn-Spoorw..» 4½	101	½	¼	101¼	»	»
…BANKR.…Inschrijving G. B…» 3	»	»	»	»	»	»
…NGELAND.. Dito …………» 3	»	»	»	»	»	»
…PANJE.…Leening *Ardoin's*…» 5	27¼	½	5/16	27 5/16	⅜	»
Dito onbep.Stukk.» 5	»	»	–	25¾	26	»
Passive…………»	8	¼	⅛	8⅛	¼	»
Deferred…………»	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde»	8¾	9¼	9	9	»	»
Engelsche dito…»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen…» 3	23	½	¼	23¼	»	»
NAPELS.… Certific. bij *L.* & *R.*» 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & Co..» 5	95¼	½	⅜	95⅜	»	»
Dito te Londen…» 5	»	»	»	100¼	»	»
Aandeelen *Tavoliere*» 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs….» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND… *H.&C.*1798, 1816.» 5	103½	104	103¾	103⅝	¾	»
Dito 1828, 1829.» 5	103¾	104¼	104	104	»	»
Dito 1831, 1833.» 5	98	½	¼	»	»	»
Oblig. te Londen…» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg…» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr in Assign…» 6	67¾	68¼	68	68	»	»
Certific. van dito…» 6	68½	¾	⅝	68⅝	»	»
POLEN.… Aandeelen à fl. 300.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500.» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50.» »	»	»	»	»	»	»
…g. Londen 1830..» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.… Aandeelen à fl. 100.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250.» »	»	»	»	480	»	»
Metaliek…………» 5	104	½	¼	103⅞	»	»
Dito…………» 3	»	»	»	»	»	»
Dito…………» 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen..» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll&Co.*.» 5	»	»	»	»	»	»
Dito…………» 4	»	»	»	»	»	»
N.Ween.Aand.fl.500» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen…» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE. Dito dito……» 5	»	»	»	»	»	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*….» 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting ….» f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

Over het geheel was de affaire in Hollandsche Fondsen ook heden niet belangrijk; derzelver prijzen waren evenwel algemeen iets vaster dan gisteren.

Spaansche Fondsen waren weder williger, en, ten gevolge van de hoogere buitenlandsche merken, blijven Ardoins circa ¼ pCt. hooger. De andere vreemde Effecten leverden niets meldenswaardigs op.

Domein Losrenten 98¾. Columbia 2de Leening, à £ 100. 21½. Peru 10⅞, 11. Nieuwe Mexico 5 pCt. 28⅝, ¾. Coupons Ardoins 24¾.

Koers van het Geld. Beleening 4¾. Prolongatie 4½. Wissel-Disconto 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5½ URE: Integralen 52 13/16 à ⅞. Kansb. f 25½ à 9/16. Ardoins à £ 85. 27½.

PER DUIF.

LONDEN, Donderdag 10 October.

Consols op tijd 3 pCt. 90¾ à ⅞. Brazilië 5 pCt. 73 à 74. Mexico 6 pCt. 32¼ a ½. Columbia 2de Leening, 6 pCt. 32¼ à ½. Denemarken 3 pCt. 73 a 74. Rusland 5 pCt. 110½ à 111½. Spanje Ardoins m. c. 5 pCt. 30⅝ a ¾. Passive 7¾ a 8. Deferred 14¾ à ⅝. Portugal 3 pCt. 24⅞ à 25. Dito 5 pCt. 36⅝ à ⅞. Holland 2½ pCt. 53⅝ à ¾. Dito 5 pCt. 101 à ¼. Dito O. I. 5 pCt. 98½ à 99 N.

PARIJS, Zaterdag 11 October.

3 pCt. Fransche Fondsen 81.40 kont., 81.45 op ult. Dito 5 pCt. 110.45 kont., 110 40 op ult. Napels Falc. 5 pCt. 102.50. Ardoins 5 pCt. 32½ ¼. Passive 8¼. Uitgestelde 9¼. Portugal 3 pCt. 25⅝.

ANTWERPEN, Zaturdag 12 October.

De prijs der Ardoins was gisteren avond 27¼ g ⅜ p.

ROTTERDAM, 10 October.

Wisselk. Hamb. 2/m 35⅝, k. 35⅞. Parijs 2/m 56⅜, k. 56¾. Bordeaux 2/m 56⅜, k. 56⅝. Frankfort 6/w 35 15/16.

11 October.

Londen 2/m 11.85, k 11 97½. Hamburg 2/m 35⅝, k. 35⅞.

bevallig voorkomen, kon eenen diepen zucht niet onderdrukken, en toen GERBRAND hem eenen verontwaardigden blik toewierp, zeide hij, op zijne kameraden wijzende: « Deze zijn onderloos en ongehuwd, maar ik heb eene moeder, eene geliefde moeder, en welligt sterft zij, bij het vernemen van mijnen dood.» « Uwe moeder zal niet sterven.» antwoordde de edelmoedige grijsaard; « ziedaar, neem dit briefje, vrijgeleide voor den dood, en laat mij in uwe plaats loten. Gij zijt jong, gij zijt de troost, de steun uwer oude moeder; en wat verschelen mij nog eenige weinige jaren levens. »

« Ik zal niet lafhartig genoeg zijn, om daarin te bewilligen. GERBRAND, het lot heeft immers beslist; leef, de Hemel zelf heeft het gewild. »

De jonge soldaat poogde, ofschoon door GERBRAND terug gehouden, naar de bus te stappen, maar op eens stond de Baljuw ALOUD van zijnen zetel op:

« Houdt op! uwe grootmoedigheid treft mij; ik wil u navolgen: aan allen zij genade verleend. Ik schenk u daarenboven de vrijheid, onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat gij gedurende dezen oorlog niet meer tegen ons de wapenen zult opvatten. Burgvrouw VAN IJSSELSTEIN, gij zijt gelukkig, zulke trouwe en moedige vassalen te bezitten; maar gij zijt hen volkomen waardig. Keer in uw kasteel terug; gij zult daar met allen eerbied behandeld worden. »

Vrouw BERTHA bedankte in gepaste bewoordingen den Baljuw voor zijne edelmoedigheid, maar verzocht om de gevangenis van haren gemaal te mogen deelen, hetgeen haar werd toegestaan, en nu verzachtte zij het lijden van heer GIJSBRECHT, door vrouwelijke teederheid, na zijn eigendom met mannenmoed te hebben verdedigd.

Kort hierna werd de vrede tusschen *Holland* en *Utrecht* gesloten. Heer GIJSBRECHT werd in het bezit van zijn kasteel en stad hersteld, en de beide echtgenooten sleten er gelukkige dagen, tot in hoogen ouderdom.

De trouwe GERBRAND beleefde nog deze blijde gebeurtenis; hij bestuurde de toebereidselen tot een groot feest, bestemd om haar te vieren, met tranen, de eerste, welke hij immer had gestort, verwelkomde hij zijnen heer en meester op de aloude burgt.

G.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 9 October.

Consols op tijd.	3	pCt.	90⅞.	Spanj. Ard. m.c.	5	pCt.	30¾ à ⅞.
Brazilie…….	5	»	73 à 74.	Passive…….		»	8 à ¼.
Columbia 2ᵉ L..	6	»	32½ à 33.	Deferred…..		»	14½ à ¾.
Peru………	6	»	18 à 19.	Portugal…..	5	»	36⅝ à ⅞.
Mexico…….	6	»	32½ à 33.	dito	3	»	24⅞ à 25⅛.
dito	5	»	27.	Holland……	2½	»	53⅝ à ⅞.
Denemarken…	3	»	73 à 74.	dito	5	»	101 à ¼.
Rusland……	5	»	110½à111½.	dito O. I. ….	5	»	98¾ à 99¼.

Consols waren heden iets beter; Spaansche, Portugesche en Zuid-Americaansche Fondsen waren alle williger. Hollandsche, bij weinig handel, onveranderd.

PARIJS, 10 October.

Ofschoon de handel in Fransche Fondsen ook heden onbelangrijk was, bleven dezelve evenwel vrij vast op hunne vorige prijzen; alleen 5 pCt. waren iets meer aangeboden. Van vreemde Fondsen waren Ardoins iets beter, 31⅝ à ¾. In Obl. Haïti was geen handel, doordien de loting der 600 Obligatiën, welke heden plaats had, ter beurze niet bekend was; men noteert dezelve fr. 500.

Na de beurs: 3 pCt. 81.50.

Wisselk. Amst. 1/m 57 1/16; 3/m 57⅛.

ANTWERPEN, 11 October.

In Ardoins was heden vrij veel handel, en derzelver prijs iets williger: geopend op 27, steeg dezelve tot 27⅛, 3/16, en blijft 27⅛ g. Premiën waren mede zeer gevraagd, op 19/20 dezer à 27½ d. ½. In de andere Fondsen was geen bijzondere handel; de koersen van Londen van ll. Woensdag waren ter beurze niet bekend.

BRUSSEL, 11 October.

De handel in Ardoins was heden vrij levendig, en blijven dezelve gevraagd à 27½. 5 pCt. Belgische Fondsen 101, 4 pCt. 92½, 3 pCt. 71½.

BERLIJN, 8 October.

In Pruissische Fondsen was, tot onveranderde koersen, vrij veel handel; in vreemde ging daarentegen, tot gedeeltelijk iets lagere prijzen, weinig om.

Wisselk. Amst. 2/m 139¾, k. 141.

FRANKFORT A/M, 9 October.

Ten gevolge van de gunstigere koersen van Amsterdam en Londen, was de stemming onzer beurs iets beter; Hollandsche 2½ pCt. en Syndicaten verbeterden zich ¼ pCt. in prijs. Van Oostenrijksche Fondsen waren Bank-Actiën iets williger. Het geld blijft voortdurend schaarsch.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *de Kleinkinderen*, Kapt. T. W. de Vries. Adres bij Jan Corver en Comp.

Scheepstijdingen.

Het schip Kenan Hasselaar, Kapt. Schuil, van Rotterdam naar Batavia, was den 3 Oct. tusschen Wight en Bevezier, met N. N. O. wind in goeden staat zeilende.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 9 Oct. K. F. Harding, Margaretha, Holmstrand. — 10 Oct. R. Cubitt, Orwell, Londen.

TEXEL 11 Oct. Z. en Z. O. — B. J. Bakker, Vertrouwen, Bordeaux.

VLIE 10 Oct. Z. Z W. — Niets.

TERSCHELLING 9 Oct. Z. O. tot Z. W. — Niets.

HELVOET 11 Oct. Z. O. Z. — Gisteren nog: G. Sahlker, Louisa, Leverpool. G. Wright, Norval, dito. J. Addison, Derwent, dito. E. G. Bockhout, Anna Elisabeth, dito. R H. Rendal, Brenda, dito. J. Frotten, Robertson, dito. J Heath, Alkmaar, Londen. J. D. Williams, Earl of Clancarty, dito. J. Graham, Rebecca, Sunderland.

BRIELLE 11 Oct. Z. — R. Jordan, Esther, Rochester.

MAASSLUIS 11 Oct. Z. — Niets.

SALEM 19 Sept. Webb, Brenda, Batavia.

GENUA 1 Oct. Porter, Warsaw, Sumatra.

ANTWERPEN 10 Oct. Ranson, Thomas en Martha, Newcastle. Bouwens, Jamais Pence, Rotterd. — 11 Oct. Whitecombe, Soho (S), Londen. Glad, Friedrich VI, Nerva. Larsen, Frithioff, dito. — Op de Rivier: Greeseson, Palulitou, Havana. Joël, Aeos, Bordeaux. Rooms, Louise, Leverpool. Ockett, Maria Antoinetta, dito.

Bij DOVER 4 Oct. Hensema, Ida Berendina, Rott. n. Douglas (Eil. Man.)

HULL 7 Oct Jensen, Maria, Harlingen.

BREMERHAVEN 6 Oct. Alberts, Vr. Tryntje, Groningen. Esbra, Vr. Helena, dito.

DRAMMEN 23 Sept. Van Aken, Johanna, Edam.

NYBURG 4 Oct. Petersen, Guldstav, Amsterdam n. Koningsbergen.

RENDSBURG 7 Oct. Wolkammer, Hillechina Albertina, Lubeck n. Amst.

HOLTONAU 7 Oct. Mellema, Geertruida, Koningsbergen n. Amsterdam.

KOPENHAGEN 3 Oct. (Ter Reede): Aberg, Thetus, Amsterdam n. Oostzee. — 4 Oct. Paulsen, Fortuna, dito n. dito.

PILLAU 4 Oct. Bergman, Concordia, Amsterdam. Bolhuis, Roelfina, dito. Fenenga, Clara Dorothea, dito.

BOLDERAA 30 Sept. Ebeling, Elisabeth, Hamburg. De Jong, Goede Hoop, Kopenhagen. — 1 Oct. Rieke, Alida, Emden. Bloem, Geerdina, Amst. — 2 Oct. Pybus, Elisabeth, dito. Van Ness, Eendragt, Dieppe.

CROONSTAD 29 Sept. Munnendam, Catharina Josephina, Livorno.

UITGEZEILD.

TEXEL 11 Oct. F. D. von Camminga, Mary und Fanny, Lissabon. E H. de Groot, Catharina Engelina, Leverpool. G. G. Bakker, Henderica Marchina, Portsmouth. J. H. Schippers, Jantje, Londen. J. Gray, Medemblik, dito. J. H. Hansen, die Hoffnung, Hull. P. Visser, Bernhard en Elise, dito. O. Holst, Haabet, Drammen. C. Them, Forsigtigheden, Osterriseer. P. Prebensen, Frantz, Laurvich. D. Anttronessen, Johanna Georgina, dito. P. Knudsen, Solid, Tonsberg.

VLIE 10 Oct. J. Talbot, Adelphie, Newcastle. P. G. Myhre, Gode Hensigt, Drammen. B. Matthiessen, Alsen, Christiansand. J. H. Savert, Willem I (S), Hamburg.

HELVOET 11 Oct. F. Rachell, der Löwe, Riga. H P. Voss, Eenigkeit, Oostzee. — Gisteren nog: D. J. Bulsing, Lucie, Batavia. C. Sueur, l'Estafette (S), Duinkerken.

BRIELLE 11 Oct. G. Thomas, Magnett, Newhaven. J. H. van Wyk, Jonkvr. Maria, Stockton. G Grand, Grace, Sunderland. H. Lee, Traveller, dito. G. Robinson, John and Mary, dito. — Gisteren nog: M. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre.

MAASSLUIS 11 Oct. W. Redman, Return, Sunderl. R. Ayre, Paley, dito.

VLISSINGEN 8 Oct. H. C. Adamsen, Mathilda, Newcastle Kottgers, Ceres, Oostzee. J. C. Kraeft, Agnes, Avontuur; alle v. Antwerpen.

ST. VALERY en CAUX 8 Oct. Dank, Ypres, Rotterdam n. Rye.

HAVRE 8 Oct. Vasse, Hambourg (S), Hamburg. — 9 Oct. Pell, Utica, New-York

SWENSEA 5 Oct. Salt. Charlotte Maria, Rotterdam.

Aan boord van het schip Oceaan, Kapt. P. Zunderdorp, den 10 Oct. van Batavia In Texel binnengekomen, bevonden zich als passagiers mevr. Kempees, geb. van Wessem, en de jongeheer Johan Mess.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM

RIGA, J. J. Guderman, *die frau Frederica.* 80 l. Rogge, Melvil en Co.; 33 bond. Hennep, Luden en van Geuns.

NB. In het vorig nommer staat, per kapt. J. Denning, van Batavia: 5,868 b. Koffij, moet zijn b. Rijst.

ROTTERDAM.

BATAVIA, T. Dawson, *Sarah.* 3,142 b. Rijst, 135 kann. Suiker, Collings en Maingy; 94 kann. do., 300 b. do., E. Suermondt en Zn. en Co.; 614 b. do., N. J. de Cock; 150 b. do., 89 kann. do., C. en A. Vlierboom; 513 k. do, Campbell, Macdonald en Co; 198 kann. do, L. F. de Bruyn; 57 kann. do., A. v. d. Leeuw en Zn. en Co.; 522 kann. do., Order voor Amsterdam.

LONDEN, [illegible] p. Rum, [illegible] en van Overzee: 10 Olifantstanden, Wed. Hubert en v. Rijckevorsel; 62 st. IJzer, Levino en Mayer; 2 k. Indigo, 4 booten Krenten, diverse Koopm., Order.

D. Dunlop, *Batavier.* 20 b. Koffij, Levino en Mayer; 15 b. do, Kreglinger en Co., 33 k. Indigo, Reindorp Haine; 15 k. do, W. Bunge en Co.; 10 k. do, 14 c. Koopm., Gebr. Nottebohm; 35 b. Katoen, Smith en Guldemont; 230 koeken Koper, Giltay en Pasché; 44 pl. 6 st. IJzer, Ned. Stoomboot-Maatschappij; 40 ser. Koopm., Pluygers en Hauck; 25 c. do., A. T. Sölling en Co., 23 c. do., de Kuyper en Struth; 3,000 st. Dienaars-Stokken, Lebout en Co, te Amst.; 92 b. Katoen, 299 bl. Koper, 45 st. do., 25 roeden do., 3 v. do., Order.

L. W. de Vries, *Jantina.* 49 ser. Tabak, Labouchere en Co.; 62 b. Katoen, W. Bunge en Co.; 20 b. do., C. L. Ringrose en Co.; 150 v. Harst, van Staphorst, Landtz en Co.; 30 st. Geschut, Ministerie van Marine.

RIGA, R. Iversen, *Agenoria.* 104 b. Hennep, Wed. Hubert en van Rijckevorsel; 1 ptij Rogge, Order.

F. Mittendorf, *Auguste Helene.* 20 l. Rogge, 69 l. Garst, E. P. de Monchy.

A. K. Mulder, *Rensina.* 50 l. Garst, L. F. de Bruyn.

A. Winstrup, *Familien.* 9 l. Rogge, Pluygers en Hauck; 32 l. Garst, 37 bond. Hennep, 16 do. Tors, Wed. Hubert en van Rijckevorsel.

KONINGSBERGEN, G. E. Hoveling, *Avontuur.* 53 l. Rogge, 9 l. Lijnzaad, Suermondt en Co.

STETTIN, H. J. Henck, *vrouw Metta.* 2,500 Kandij-Kisten, Hillegonsberg; 61 f. Spiritus, Coomans, Born en Philippi.

ROSTOCK, O. G. Jacobs, *Frietzamkeit.* 1 ptij Rogge, Wed. Hubert en v. Rijckevorsel; 1 ptij do., A. Struth en Co.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 11 October.

KOFFIJ. Brazil is meer gevraagd; circa 800 balen zeer ord. en ordinaire zijn van 29¾ à 30¼ cs. consumtie afgedaan.

SUIKER. In ruwe is niets omgegaan. Ter verzending zijn 10,000 kilo's Lompen en Melis tot diverse prijzen gekocht.

KATOEN. 20 balen Suratte zijn tot geheim gehouden prijs verkocht.

HUIDEN. Gisteren namiddag zijn in veiling 980 stuks drooge Montevideo, min of meer beschadigd, van 51 centimes tot fr. 1.08 per ½ kilo verkocht.

HENNEP. 8,000 kilo's Riga Pas zijn tot f 22¼ per 50 kilo's verkocht.

INDIGO. 8 kisten Java, van diverse qualiteit, zijn verkocht tot prijzen, die eene rijzing van 5 tot 10 cs. op de laatst bestede daarstellen.

RIJST. Circa 600 balen Java, en 50 tiersjes nieuwe Carolina zijn tot diverse prijzen verkocht.

ROTTERDAM, 11 October.

KATOEN. Tegen 29 October zijn in veiling aangeslagen 450 balen Georgia.

RIJST. Tot f 8¼ werden 3,500 balen Java verkocht.

TABAK. Hiervan zijn 49 vaten Virginy, en 21 vaten Kentucky tot eenen niet juist bekenden prijs verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

MARSEILLE, 5 October.

Tarwe is prijshoudend, maar minder gevraagd; op levering in November en December zijn 5,000 charges zachte Odessa van fr. 29.50 à fr. 30 gedaan.

ANTWERPEN, 10 October.

Roode *Tarwe* blijft nog schaarsch, en geldt f 13½, doch gaat alleen bij gerijven ter consumtie af; witte ontbreekt; Cubanka wordt op f 11 à f 11½ gehouden. *Rogge* meer aangeboden: 70 kilo's tot f 7⅛ à f 7¼; 73 kilo's f 7⅜ à f 7½; Archangel en Riga *Rogge* is tot f 6¾ entrepôt, f 7½ consumtie, en Pruissische tot f 7 gelaten. Nieuwe winter *Garst*, schaarsch, is tot f 7, zomer dito tot f 6⅜ gedaan; eenige Vriessche is aangekomen, die tot f 6¼ op 95 kilo's aangeboden wordt. Nieuwe *Haver* wordt op f 4 gehouden. Nieuw Vriesch *Koolzaad* wordt tot f 11½ gehouden; oud Noordsch op f 11. *Lijnzaad* onveranderd. Een partijtje Rigasch *Hennepzaad* is tot f 6¾ afgedaan. *Raapolie* f 47¾ à f 48. *Lijnolie* f 43½. *Hennepolie* f 42½.

BRUSSEL, 11 October.

Onze markt was zeer weinig voorzien; alles is zeer spoedig tot de genoteerde prijzen verkocht. Nieuwe *Tarwe* f 6 12 à f 7. Dito *Rogge* f 3.13 a f 3.17. Dito *Haver* f 1.18 à f 2.2. *Raapolie* in loco, en op levering in deze maand f 46¼; op November en December f 46¼ à f 46.

MIDDELBURG, 10 October.

Van *Tarwe* was heden een geringe aanvoer; de beste qualiteit der nieuwe kon vorigen prijs opbrengen, doch met de afwijkende en gemeenere moest men, om te verkoopen, zich eene prijsvermindering van 10 cs. per mud getroosten, en dan ging de verkoop nog bezwaarlijk; in jarige en oude ging weinig om *Rogge* met beperkten voorraad, en tot vorigen koers gedaan. Voor *Garst* was de kooplust niet meer zoo levendig dan sedert eenigen tijd het geval was. *Haver* in één doen. *Boekweit* zonder handel. Van *Boonen* was de aanvoer uit ons eiland niet groot; de bruine zijn veelal wak, en worden hoog gehouden; voor een partijtje Zeeuwsche is f 10.40 besteed. Voor *Paardenboonen* besteedde men genoteerde prijzen. Van witte waren eenige klusjes ter veil, die tot den hoogst uitgetrokken prijs verkocht zijn; de qualiteit, ofschoon nog al wat te wenschen overlatende, was tamelijk voldoende. Van *Erwten* was weinig ter veil, met levendige vraag, zoodat men voor Walchersche groene en witte nog boven de hoogste notering heeft besteed; van Zeeuwsche was niets ter veil. In *Koolzaad* ging weinig om, evenwel is er voor puik Walchersch nog boven den hoogst genoteerden prijs besteed. *Kanarie-* en *Mostaardzaad* niet aan. *Olie* f ½ hooger. *Koeken* niet voorhanden.

Men noteert: *Tarwe.* Zeeuwsche. Puike jarige en tweejarige f 315 à f 330; gemeenere dito f 285 à 300; puike nieuwe (1839) f 300 à 322½; gemeenere dito f 270 à 300. Walchersche. Puike jarige en tweejarige f 345 à f 367; puike nieuwe (1839) f 315 à 330; gemeenere dito f 300 à 312. *Rogge.* Jarige Zeeuwsche f 202½ à 217½; nieuwe dito f 189 à 198; Bergsche en Bredasche f 187 à 195. *Garst.* Nieuwe winter f 156 à 162; dito zomer f 150 à 153. *Haver.* Zeeuwsche brouw f 105 à 112½; dito voer f 84 à 97½. *Boekweit.* Zeeuwsche en Vlaamsche f 180 à 192; Bergsche en Bredas. f 180 à 198. *Boonen.* Walchersche witte f 330 à 360; dito *Paardenboonen* f 159 à 168. *Erwten.* Walchersche groene f 240 à 255; Zeeuwsche graauwe f 240 à 300; dito groene f 210 à 225; dito witte f 189 à f 210. *Koolzaad.* Nieuw Zeeuwsch en Vlaamsch f 262½ à 270; nieuw Walchersch f 270 à 277½; dito St. Jooslandsch f 277½ a 285. *Raapolie* f 34.50, *Lijnolie* f 33 per Ned. vat.

Kunsten en Wetenschappen.

LES LEÇONS de P. P. RUBENS; *ou fragments épistolaires sur la religion, la peinture et la politique; extraits* par J. F. BOUSSARD. *Bruxelles*, chez TH. LEJEUNE, 1839.

Deze lessen van den grootsten schilder der Vlaamsche school zijn zeer merkwaardig, en verdienen algemeen bekend te worden. Zij zijn getrokken uit eene nog onuitgegeven briefwisseling, in de Latijnsche en Italiaansche talen, tusschen dezen kunstenaar en Ch. Reg. d'Ursel, abt van Gembloux, gehouden. In eene geschiedkundige voorrede meldt ons de heer Boussard, dat het manuscript, waaruit deze correspondentie genomen is, hem ten geschenk gegeven werd door een' oud-geestelijke van de voormalige abdij van Gembloux, met wien hij in vriendschappelijke betrekking gestaan had, toen hij in 1813 ontvanger der registratie was, in een kanton van het arrondissement van Nivelles; welk ambt hij verloren had ten tijde dat België van Frankrijk afgescheiden werd. De hier medegedeelde fragmenten zijn slechts het geringste gedeelte van het handschrift, hetwelk bovendien een' zeer opmerkenswaardigen commentarius bevat, over een visioen van zekeren monnik Alberic, langen tijd geschreven vóór den dichter Dante, die er het wezenlijkst gedeelte van zijn bekend meesterstuk uit getrokken zou hebben. Nog komen er stukken in voor, rakende de geschiedenis der Belgische onlusten onder Philips den tweeden. Misschien doet de heer Boussard deze en andere stukken mede vertaald volgen. Zijn besluit ten dezen zal afhangen van het vertier, dat deze uittreksels vinden zullen.

Alvorens eenige, voor de kunst allerbelangrijkste plaatsen uit deze extracten in onze taal over te brengen, meenen wij gepastelijk het voorbeeld des heeren Boussard te moeten volgen, door, bij wijze van inleiding, onzen lezers Rubens te doen kennen uit de levensbijzonderheden, zoo als die zakelijk en kort in het Latijn door Gevaerts beschreven en door B. vertaald zijn. Wij hebben daartoe te eerder besloten, omdat in deze levensschets veel voorkomt, dat men in andere schrijvers te vergeefs zoeken zal.

« De vader van Petrus Paulus Rubens was te Antwerpen geboren; en, na in Italië den graad van doctor in de beide regten bekomen te hebben, bekleedde hij gedurende zes jaren loffelijk een' schepenspost in zijne geboorteplaats.

De burgerlijke onlusten noopten hem zijn vaderland te verlaten, dat hem met innige smart vertrekken zag.

Hij begaf zich met gade en kroost naar Keulen, alwaar, in het jaar 1577, op St. Petrus- en St. Paulusdag, de groote Rubens geboren werd.

Deze gaf al vroeg blijk van den gelukkigsten aanleg. Vlug en schrander,

streefde hij in de leerscholen zijne kameraden vooruit. In 1587, met zijne moeder, na den dood haars echtgenoots, naar Antwerpen teruggekeerd, zettede hij te dier plaatse zijne letteroefeningen voort.

Spoedig plaatste zijne moeder hem als paadje in de familie van Marguerite de Ligne, weduwe van Philips, graaf van Lalain, laatst gouverneur van de Antwerpsche citadel.

Doch het hoofsche leven mishaagde hem te zeer, dan dat hij langen tijd in haar dienst verbonden bleef. Ook dreef zijne ingeschapen neiging hem tot de beoefening der schilderkunst; en zijne moeder bewilligde daarin te gereeder, omdat hare tijdelijke omstandigheden door den oorlog terug gegaan waren. Rubens werd besteld bij Adam van Noort, schilder te Antwerpen. Vervolgens bragt hij vier jaren door in de leerschool van Otto van Veen, toen de prins der Vlaamsche schilders. Met snellen stap bereikte hij in de kunst eene hoogte, die geacht werd met de bedrevenheid zijns meesters gelijk te staan.

Verlangende Italië te bezoeken, ten einde de kunstwerken der vermaardste oude en moderne schilders te bestuderen, en naar deze modellen zijnen smaak en zijn penseel te vormen, vertrok hij den 9 Mei van het jaar 1600.

Toevallig logeerde hij te Venetië met eenen edelman van Vincent de Gonzague, hertog van Mantua en van Montferrat; en deze zijn penseelwerk beschouwd hebbende, stelde hij hem aan den hertog voor, die een groot liefhebber der schilderkunst was; met dat gevolg, dat de hertog Rubens in zijne dienst nam, en aan zijn huis verbond. In deze betrekking bleef hij zeven jaren, en had in het hertogelijk paleis de gelegenheid het schilderwerk van Julio Romano te bestuderen.

Vervolgens begaf hij zich naar Rome, alwaar hij twee schilderijen vervaardigde voor de kerk *Sainte-Croix en Jerusalem*, op bestelling van Z. D. H. prins Albert van Oostenrijk, naderhand gouverneur der Nederlanden, door zijne echtverbindtenis met de infante Isabella.

Korten tijd daarna zond de hertog van Mantua hem naar Spanje, om Philips III eene zeer prachtige koets en zeven schoone paarden aan te bieden.

Teruggekeerd, vervaardigde hij te Rome een schilderstuk voor het hoofd-altaar der kerk van *Sainte-Marie-la-Nouvelle*. Kort daarna riep eene gevaarlijke ziekte, die het leven zijner moeder bedreigde, hem naar Vlaanderen; bij zijne aankomst vond hij haar bereids overleden.

Toen hij in 1609 in de Nederlanden wederkeerde, had de faam dáár zijne verdiensten reeds verbreid. De vorsten Albert en Isabella verlangden hunne portretten van zijne hand; en, om hem te beletten zich weder naar Italië te begeven, alwaar men hem door kracht van aanzienlijke belooningen zocht te trekken, namen zij hem op in hunne familie, en verbonden hem aan zich door eene gouden keten.

Kort daarna trad hij in den echt met Isabella de dochter van Jan Brunts, schepen van Antwerpen, en van Clara Demoy, wier zuster ten huwelijk gegeven werd aan Philip Rubens, zijn oudste broeder, secretaris dier stad, en de eenige discipel van den onsterfelijken Justus Lipsius.

Rubens bewoonde eenige jaren het huis van zijnen schoonvader, en schilderde in dien tijd het hoofd-altaarstuk der parochiekerk van *Sainte Walburge* in die stad, voorstellende *de oprigting van het kruis*.

Inmiddels had hij een eigen huis aangekocht, met eene groote uitgestrektheid gronds. Hij deed eene ruime zaal bouwen op zijn Romeinsch, geschikt tot de uitoefening zijner kunst, en legde een' uitgestrekten tuin aan, beplant met allerlei geboomte. Wel hadden zijne vorstelijke vrienden liever gezien, dat hij zich te Brussel hadde gevestigd, om te gemakkelijker voordeel te kunnen trekken van zijne schranderheid en zijne zeldzame gaven; doch het werd hem niettemin toegestaan Antwerpen ter woon te kiezen, om zich gansch en al aan de uitoefening zijner kunst te kunnen toewijden, zonder door hofzaken daarvan afgetrokken te worden.

Hij deed een groot aantal oude beelden en steenen uit Italië komen, tot versiering van zijn huis, en kocht eene aanzienlijke verzameling oude medailles.

Behalve tal van stukken, die hij schilderde voor den Keizer, en voor den Koning van Engeland, voor dien van Polen, voor den hertog van Beijeren, voor den hertog van Neubourg, voor den bisschop van Wirtzbourg, en andere vorsten, werden door zijn meesterlijk penseel bijna alle de kerken der Nederlanden opgeluisterd: vooral die te Antwerpen: de kerk van *Notre Dame*, die der Recolletten, der Dominicanen, der Augustijnen, en vooral de nieuwe kerk der Jezuiten (van welke de gewelven zelfs schitterden van zijne werken), hadden aan hem hare grootste versiering te danken.

Men staat verbaasd, hoe hij in zoo weinig tijd zulk eene menigte heerlijke meesterstukken heeft kunnen schilderen, te meer, omdat hij verpligt was zich menigmaal naar Brussel te begeven, om aan het verlangen te voldoen van vorst Albert, die bijzonder aan hem gehecht was; zelfs begeerde deze prins peet te zijn van zijnen oudsten zoon Albert.

Na den dood van den aartshertog, bleef hij nog steeds in de blakende gunst van diens weduwe Isabella, en van alle de hof-grooten, vooral van den marquis Spinola, die gewoon was te zeggen, dat in Rubens zoo vele algemeene en voortreffelijke hoedanigheden zich vereenigden, dat zelfs de schilderkunst slechts het geringste van zijne talenten was.

Omstreeks dezen tijd werd door Maria de Medicis, koninginne douairière van Frankrijk, te Parijs het prachtig paleis van Luxemburg gesticht; en om er in allen opzigte een meesterstuk van te maken, wilde zij, dat de twee galerijen zouden worden versierd met schilderijen van Rubens. In de eene verlangde zij voorgesteld de geschiedenis van haar leven; in de andere, de bedrijven van wijlen haren gemaal Hendrik IV.

Daar Rubens de vermaardste dichters en de beste schrijvers bezat, kwamen hem die te stade in den rijkdom van gedachten, in den overvloed der vindingen en in de zinrijke allegorische wijze, op welke hij de geschiedenis behandelde. Maar de koningin kon haar oogmerk slechts ten halve volvoeren, daar het werk door hare ballingschap afgebroken werd; de galerij nogtans, waarin hare levensgeschiedenis afgebeeld staat, is volkomen voltooid.

In 1625 zich te Parijs bevindende om zijne schilderstukken te doen plaatsen en er de laatste hand aan te leggen, ontmoette Rubens aldaar, bij toeval, den hertog van Buckingham, gunsteling van den koning van Engeland en den prins van Wallis. Deze verlangde zijn portret van hem, en bewimpelde voor den schilder zijn verlangen niet, om, door eenen goeden vrede, de verwijdering en den krijg te zien eindigen, die tusschen de hoven van Spanje en Engeland plaats greep.

Te Brussel terug gekomen, gaf Rubens van deze mededeeling aan de infante Isabella verslag, die hem aanbeval deze vriendschap met den hertog aan te kweeken; hetgeen door hem gedaan werd. Buckingham leende daartoe zich volgaarne, en zond kort daarna een' zijner vertrouwelingen naar Antwerpen, om het geheel kabinet van curiositeiten van Rubens aan te koopen, voor de som van honderd duizend guldens.

Intusschen stierf zijne eerste gade in 1626.

Twee jaren later werd hij door de infante afgevaardigd naar den koning van Spanje: en gedurende zijn verblijf aldaar, copiëerde hij in het Escuriaal de voortreffelijkste schilderstukken van Titiaan. In 1629 keerde hij terug, met de aanstelling als secretaris van den privativen raad voor hem, en, bij survivance, voor zijn' zoon Albert.

In hetzelfde jaar begaf hij zich naar Engeland, en sloot aldaar den vrede tusschen de beide monarchen; dezelve werd geteekend in 1630. Toen hij vertrok, ontving hij van den koning van Engeland de ridderorde, en in deze waardigheid werd hij door zijne katholijke majesteit bevestigd.

Na deze gelukkige slaging, hertrouwde hij te Antwerpen, in hetzelfde jaar, met Helena Forment, vijftien jaren oud, uitmuntende door de zeldzaamste schoonheid.

Hij won in dit huwelijk vijf kinderen, de oudste van welken ten doop geheven werd door Frans van Moncade, marquis van Aytona, gouverneur der Nederlanden; deze ontving den naam van Frans, en werd later lid van den hoogen raad van Braband.

Van uit het genot der uitgelezenste zegeningen, die op aarde den mensch ten deel kunnen vallen, werd Rubens, in het 64ste jaar zijns ouderdoms, tot eene hoogere bestemming opgeroepen: hij stierf den 30sten Mei van het jaar 1640. Zijn stoffelijk overblijfsel werd te Antwerpen begraven in de kerk van *St. Jacob*, in eene kapel, die zijne weduwe en kinderen deden stichten, om tot begraafplaats te verstrekken van hem en zijne aanverwanten.

Zijne weduwe huwde vervolgens met den baron Jan Baptist Broechoven, staatsraad van zijne Katholijke Majesteit in Spanje en de Nederlanden, en zijn gevolmagtigde bij het sluiten van den vrede te Aken, met zijne Allerchristelijkste Majesteit, in 1668.

Rubens was gewoon de eerste mis bij te wonen, zoowel des winters als des zomers, althans wanneer de jicht, die dikwijls hem kwelde, zulks niet verhinderde. Vervolgens hield hij zich bezig met schilderen, onderwijl hem voorlezingen gedaan werden uit Titus Livius, Petrarcha of Seneca.

Verscheiden discipelen ontvingen van hem hunne vorming in de schilderkunst. Zij, die van deze het meest zich onderscheidden, waren Pieter Soutmans, schilder van Sigismond, Koning van Polen; Justus van Egmond, Erasmus Quellinel, Jan Bronchorst, Jan van den Hoecke, schilder van den aartshertog Leopold: en vooral Anthonie van Dijk.

De genie van den laatsten wetende te schatten, had Rubens hem in zijn huis en aan zijne tafel ontvangen, — eene onderscheiding, die eenig was. Van Dijk maakte onder zulk een' meester zoodanige vorderingen, dat hij voor niemand in de kunst behoefde te wijken.

Rubens drong dikwijls bij de infante Isabella aan, om met de Hollanders vrede te maken, hetgeen zij van ganscher harte verlangde. Zij droeg den last op aan Rubens, om er onderhands over te handelen, en hij zou hierin ook gemakkelijk geslaagd zijn, indien de vijanden van zijnen roem zich daarentegen niet krachtdadiglijk verzet hadden.

Hij onderhandelde te Brussel over verscheiden andere zaken met de Koningin van Frankrijk, den hertog van Orleans, Uladislaus, Poolschen prins; met den hertog van Neubourg, en verscheiden andere potentaten en groote personaadjen, aan welke hij aangenaam was door zijne welsprekendheid en andere beminnelijke hoedanigheden.» — Zoo ver Gevaerts. Onze lezers zullen nu wel verlangen Rubens zelven als kunstenaar, staatsman en geleerde te hooren spreken. Daartoe zullen wij hun eerlang de gelegenheid geven door, als een vervolg op dit verslag, een artikel mede te deelen onder den titel van *Lessen van Rubens*.

Advertentien.

(4161) Heden verloste allervoorspoedigst, doch zeer ontijdig, van een' welgeschapen *ZOON*, HELENA CHRISTINA CALMER, teedergeliefde Huisvrouw van JONKHEER FREDRICK ALEWIJN.

AMSTERDAM, 12 *October*.

(4162) H. OIJENS, J. R. SCHOLTEN, D. HAVERKAMP, F. G. WALLER, A. CRAANDIJK, B. LANGERHUIZEN, E. ZWEERTS, H. J. RIETVELD, P. BAAIJ, S. J. DE FLINES, H. MINNE, J. B. PLAAT, J. NACHENIUS Bz., S. WILLEUMIER, J. H. GEZELSCHAP, H. J. BLOEMEN en L. G. WESTENBERG,

MAKELAARS,

presenteren, op *Maandag* den 28sten *October* 1839, des Avonds ten 5 Ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement*, te *Amsterdam*, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en WEIJLAND,

te Verkoopen:

N°. 1. Een extra kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, TUIN, TUINHUIS en ERVE, staande en gelegen op de Keizersgracht, tusschen de Vijzelstraat en Reguliersgracht, Wijk 53, N°. 4726.

N°. 2. Een extra hecht, sterk en weldoortimmerd KOOPMANSHUIS, ACHTERHUIS en ERVE, staande en gelegen op den Groenenburgwal, naast het hoekhuis van het *'s Gravelandsche veer*, Wijk 14, N°. 4054.

N°. 3. Een extra hecht, sterk en wel ter nering staand WINKELHUIS en ERVE, staande en gelegen op de Reguliers-Breêstraat, Wijk 28, N°. 4876.

N°. 4. Een DITO, DITO, staande en gelegen op het Rusland, bij den Kloveniersburgwal, Wijk 9, N°. 2314.

N°. 5. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen in de Bethaniënstraat, bij den O. Z. Achterburgwal, Wijk 5, N°. 1000.

Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags, als ook op den Verkoopdag, en wel, N°. 1 en 2 op vertoon van een Toegang-Billet, van des middags 1 tot 3 Ure, en N°. 3, 4 en 5, des Middags van 12 tot 2 Ure. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen Vier Dagen vóór en en op den Verkoopdag ter lezing zijn, ten Kantore van opgenoemde Notarissen.

(4163) C. VAN CAMPEN,

MAKELAAR,

Zal, op *Donderdag* den 17den *October* 1839, aan het *Locaal der Publieke Wekelijksche Verkoopingen*, in de Raamstraat bij de Prinsengracht, N°. 3,

VERKOOPEN:

Eenen zindelijken INBOEDEL, waaronder JUWEELEN, GOUD, ZILVER, enz., meerendeels nagelaten bij Wijlen Mejufvr. HELENA TELGHUIJS, Wed. J. RINKES. Woensdag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(4164) IEMAND VAN MIDDELBARE JAREN, van wien men de voldoendste Getuigenissen kan bekomen, in het Schrijven en Rekenen niet onervaren, wenschte zich gaarne geplaatst te zien op een *Kantoor* of *Magazijn* voor het loopende Werk, of wat daaraan verbonden mogt zijn.

Iemand hierop reflecterende, gelieve zich te adresseren aan het *Bureau van den Avondbode*, onder Lett. I. K.

(4165) ***HET ENGELSCH MAGAZIJN,***

Nieuwendijk, N°. 228, en

HET VERKOOPHUIS,

Vijgendam, N°. 31,

maken aan hunne Geëerde Begunstigers bekend, dat zij een Nieuw Assortiment *fraai gevormde* VICTORIA-THEESERVIESEN, KOFFIJKANNEN, BLOEMPOTTEN en SIGAARBAKJES ontvangen hebben, die tot zeer lage Prijzen Verkocht zullen worden.

Aardewerk Theeserviesen worden Verkocht *Witte* voor *f* —.85.
» » » » *Zwarte* » » 1.25 à *f* 1.50.
» » » » *Gele* » » 1.50.

Lava Aschbakjes en andere Lava-Artikelen zijn ook weder aangekomen.

(4166) Aan het MAGAZIJN van

G. OPPENHEIM JR.,

Is ontvangen, een nieuwe Voorraad van verscheiden nieuwe modellen *Engelsche* HAARDEN met Finders en Toebehooren, alsmede onderscheidene grootten van HOT AIR STOVES, welke tot zeer civiele Prijzen verkocht zullen worden. Ook is nog voorhanden een fraai assortiment *Engelsche* Bronzen TAFELLAMPEN, in zeer lage prijzen.

(4158) **UITNOODIGING.**

De Ondergeteekende verzoekt de Redactiën der voornaamste Nederlandsche Dagbladen en Tijdschriften voor Wetenschappen, schoone Kunsten en Kritiek, gelijk ook de Uitgevers van meer belangrijke Verhandelingen en Vlugschriften, welke in het Koningrijk in het licht verschijnen, hem van tijd tot tijd *gratis* EXEMPLAREN, hetzij vrachtvrij, of door zekere en zoo veel mogelijk snelle boekhandel-gelegenheid, ten behoeve van beoordeelende Aankondigingen, Vertalingen en Bearbeidingen in *Duitschland*, hetzij door hem zelf of door Letterkundige Vrienden, aan zijn Adres te willen zenden.

Daar het doel van deze uitnoodiging in het belang en voor den roem des Lands en deszelfs Letterkunde is, zoo twijfelt hij niet aan ten minste gedeelte medewerking, en hierdoor zonde tevens een, zoowel van Duitsche als Nederlandsche Geleerden dikwijls geuite wensch bevorderd, en de weg tot een levendig verkeer tusschen de Letterkunde en den Boekhandel der beide verzusterde Natiën gebaand worden.

STUTTGART, 26 Sept. 1839.

PROF. DR. ERNST MUNCH, *Geheim Hofraad en Bibliothecaris van Zijne Majesteit den Koning van Wurtemberg.*

(4167) **Androïde Klarinettist.**

Door het voortdurend toenemend bezoek, zal de ANDROÏDE nog te zien en te hooren zijn, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 16, 17, 18 en 19 October, in het *Odeon*, op den Singel, bij het Koningsplein, van des middags 12 tot 3, en des avonds van 7 tot 9 ure. *Entrée* 50 *Cents.*

Eene hoogst ongelukkige fatsoenlijke FAMILIE, welke zich door eene opeenstapeling van achtereenvolgende Ongelukken en Wederwaardigheden in den beklagenswaardigsten toestand bevindt, en die, niettegenstaande best aangewende pogingen tot uitkomst, zich gedurig ziet te leur gesteld, roept door deze de Welwillendheid en Menschlievendheid harer Stadgenooten in, ten einde door hunne milde bijdragen gemelden haren toestand eenigzins te lenigen.

Diegenen, welke genegen mogten zijn, eenige gelden hiervoor te willen afzonderen, gelieven zich ter nadere informatie te adresseren bij den Heer C. VAN DER VLIET Pz., Makelaar alhier ter stede.

(4168) Bij J. OOMKENS te *Groningen*, is gedrukt, bij W. BRAVE JR. te *Amsterdam* en verder alom te bekomen:

I. Mr. B. H. LULOFS, Geschiedenis der Nederlanden, met name Noord-Nederlanden, van den vroegsten tot den tegenwoordigen tijd, 2 deelen . . . . . *f* 6.
II. Prof. G. J. MEIJER, het Leven van Jezus. Een Nederlandsch Handschrift uit de 13de eeuw, met taalkundige aanteekeningen *f* 4.
III. ——— Nalezingen op het Leven van Jezus, enz. Verslag van den roman van *Walewejn*, en andere bijdragen tot de Oude Nederlandsche Letterkunde . . . . . *f* 1.9
IV. ——— Oude Nederlandsche Spreuken en Spreekwoorden, met taalkundige aanteekeningen . . . . . *f* 1.5
V. Mr. A. L. WICHERS en Dr. W. GEUNS Jr., het Hartzgebergte en den Rijnstroom, Reisverhalen, in twee deelen, met platen, 1ste deel . . . . . *f* 4.3
VI. Dr. M. DASSEN H. Jzn., Herinneringen aan Noordelijk Duitschland en Scandinavië, in twee deelen . . . . . *f* 5.5
VII. Dr. E. J. F. MEIJEN, Reize om de Aarde, gedaan op het Pruissische koopvaardijschip *Princes Louize*, onder de bevelen van Kapt. W. Wendt, uit het Hoogduitsch vertaald, door Dr. G. A. STRATINGH, (in twee deelen), eerste deel, met eene plaat . *f* 3.9
VIII. S. S. BLICHER, Novellen, uit het Deensch vertaald, door prof. G. J. MEIJER . . . . . *f* 2.50
IX. J. N. BOUILLIJ, Herinneringen uit mijn leven. Hetzelve bevat de geschiedenis van zijn letterkundig leven, in verband met zijne betrekkingen tot de beroemdste mannen in Frankrijk, 1ste deel, met het portret, in carton . . . . . *f* 2.—
X. Mr. T. P. TRESLING, de Warven en de Hoofdmannen-Kamer, of het Provinciaal Geregtshof te Groningen, in verband met de Staatkundige geschiedenis van dat Gewest . . . . . *f* 1.5
XI. J. S. MAGNIN, de voormalige Kloosters in Drenthe geschiedkundig beschouwd . . . . . *f* 2.—
XII. ——— Geschiedkundig Overzigt van de Besturen, die vóór herstelling van Nederland in 1814, elkander in Drenthe zijn opgevolgd, 1ste stuk . . . . . *f* 1.80
XIII. DE WEISS, Grondbeginselen der Zedekunde of Algemeene Wereldkennis. Naar het Fransch, 2 deelen. . . . . . *f* 6.—
XIV. Verhandeling over de Dronkenschap en derzelver gevolgen, benevens voorbehoed- en geneesmiddelen tegen dezelve. Naar de vijfde Engelsche uitgave . . . . . *f* 0.
XV. M. VAN GEUNS, over het gebruik en misbruik van Sterke Dranken, bewerkt tot een Volks-Leesboek voor den tegenwoordigen tijd, door O. G. HELDRING . . . . . *f* 0.

(4169) Bij L. E. BOSCH EN ZOON, te *Utrecht*, zijn van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. **BIJDRAGEN**
TOT DE
OUDE LETTEREN der *Nederlanden*,
door L. G. VISSCHER,
Hoogleeraar aan de Universiteit te Utrecht.
NIEUWE UITGAVE. *1ste en 2de Stuk.* à *f* 3.50.

II. **Wanorde.**
EEN WOORD AAN
MR. ***DIRK DONKER CURTIUS***, à *f* 0.25.

III. *Over het onmatig gebruik van* STERKEN DRANK, *vooral bij het Volk, en de middelen om dit tegen te gaan.* . . . . . à *f* 0.50.

IV. Het 4de Nommer van het *Nederlandsch Muzijkaal Tijdschrift.*

V. *Tijdrekenkundige Tafel voor de* GESCHIEDENIS DES VADERLANDS, *ter dienste der Scholen;* door H. J. ABBRING. . . à *f* 0.15.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag den 14 October 1839. *Eene derde Voorstelling* van HET SPRAKELOOZE MEISJE VAN PORTICI, Groot Zangspel, in vijf Bedrijven, naar het Fransch van *Scribe* en *Delavigne*; Muzijk van *Auber*; de Balletten zamengesteld door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, versierd met deszelfs Decoratiën en Costumen; op te voeren volgens de onuitgegeven vertaling van den Heer *J. F. Majofski*, en waarin de Heer *Julius Miller* de rol van *Masaniëllo* zal vervullen. *Ten zes Ure op het Tooneel.*

THÉATRE FRANCAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(N°. 7 de l'Abonnement.)

Mardi 15 Octobre 1839. (Pour le troisième début de Mad. *Lagrange*, première Dugazon.) ESTELLE, Vaudeville en 1 Acte. Précédé de: LE BARBIER DE SÉVILLE.

On commencera 6½ heures précises.

Au premier Jour: La première répresentation du BRASSEUR DE PRESTON, Opéra en 3 Actes.

En attendant: La reprise de LA JUIVE; LA MUETTE DE PORTICI.

Salon des Variétés, in de Nes.

Maandag den 14 October 1839. DE KAPELMEESTER VAN VENETIË, Musikalisch Quodlibet, in één Bedrijf. Na hetzelve: DE HEER LUSTIG, DEURWAARDER LIEDJESDICHTER, Vaudeville in twee Bedrijven. Tot slot, *op verzoek:* HET POSTHUIS AAN DE GRENZEN, OF DE DRIE GESLUIERDE DAMES, Vrolijk Zangspel in één Bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per persoon, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

GROOT FRASCATI.

Zondag den 13 October 1839. Buitengewoon Groote SOIRÉE MUSICALE; OUVERTURE van *L. Erck*, OUVERTURE van *C. A. Bertelsman*, OUVERTURE van *E. Blaun*, en OUVERTURE van *P. Oberg*, enz., volgens Programma. *Aanvang ten 7½ Ure.*

NB. Het geëerde Publiek wordt tevens verwittigd, dat van heden af aan het nieuw gebouwd Orchest voor de Harmonie-Societeit in gebruik zal komen.

Ingezonden Stukken.

AMSTERDAM 12 *October* 1839.

De aanmerkingen van B., geplaatst in het *Handelsblad* van 10 Oct., nopens de beslissing van Z. Exc. den minister van Justitie, over de bekende weigering van den heer griffier bij de criminele Regtbank, zouden zeer aardig zijn, indien de opgegeven daadzaken waarheid behelsden.

Als men van *beter verstand der zaak* spreekt, moet men niet meenen, maar weten, niet schrijven zoo verre mij bekend is, maar bekend zijn of zwijgen.

De daadzaken, die tot beter verstand der zaak bekend moeten worden, zijn:

Dat op de gemotiveerde klagte van eenen advocaat, ingeschreven bij de criminele Regtbank in Holland, de heer procureur-generaal bij den Hoogen Raad de beslissing van Z. Exc. den minister van Justitie omtrent deze questie heeft verzocht, die in April ll. het gevoelen van den heer griffier heeft bevestigd, nadat de klager, de heer griffier en de heer procureur-generaal voornoemd, hun gevoelen hadden ontwikkeld.

Z.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.